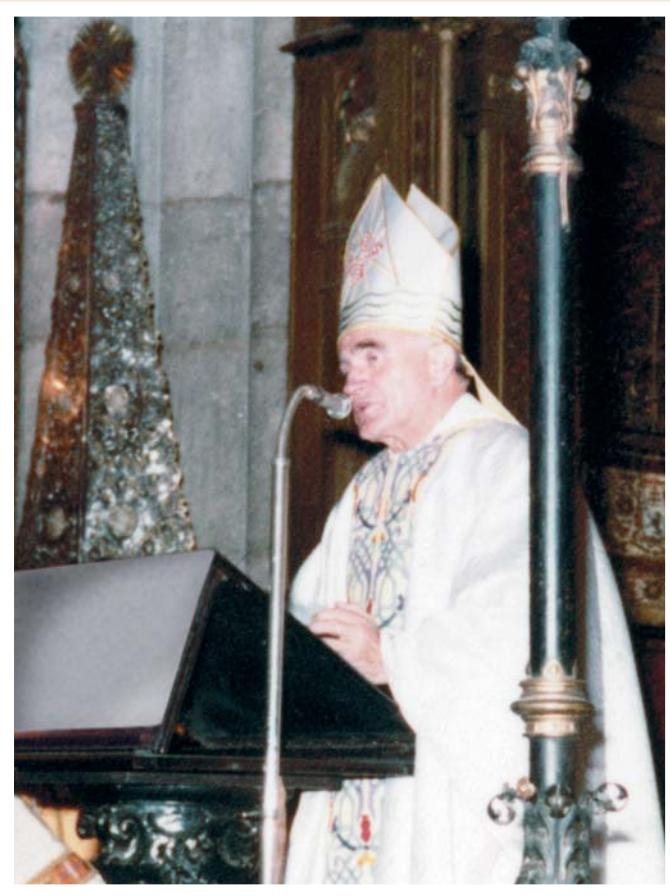

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ

IVAN MERZ ČUDO MILOSTI BOŽJE

Govori, izjave i propovijedi
kardinala Franje Kuharića o Ivanu Merzu

«Ivan Merz ima mnogo toga reći danas našim mladima, našim sjemeništarcima, našim bogoslovima, našim redovnicima i redovnicama, nama svećenicima i biskupima. Zaista, ovaj naš dragi orao bio je apostol vrlo kratko vrijeme, samo šest godina, a unio je mnogo, učinio je mnogo, zapalio je mnoge, jer je sam gorio ljubavlju Duha Svetoga koja se u njemu razgorila u otvorenost duše da prihvati Isusa za Kralja svoga srca i života i da uđe u Njegovo Kraljevstvo.»

Kardinal FRANJO KUHARIĆ

Iz govora na svečanoj Akademiji prigodom proslave 50. obljetnice smrti časnog sluge Božjega Ivana Merza, Zagreb, 26. XI. 1978.

KARDINAL
FRANJO KUHARIĆ

**IVAN MERZ
ČUDO MILOSTI BOŽJE**

Govori, izjave i propovijedi
kardinala Franje Kuharića o Ivanu Merzu
1973. – 2002.

POSTULATURA IVANA MERZA
Zagreb, 2002.

Kardinal Franjo Kuharić
IVAN MERZ
ČUDO MILOSTI BOŽJE
Govori, izjave i propovijedi
kardinala Franje Kuharića o Ivanu Merzu
1973. – 2002.
Za tisak priredio: o. Božidar Nagy, postulator

Izdavač:
POSTULATURA IVANA MERZA
Zagreb, Vlaška 93
2002. god.

E-mail: postulatura.merz@ffdi.hr
www.ffdi.hr/ivan-merz

Lektura:
Ivan Jurčević

Komjputorska priprema: Medijski centar «Glas Slavonije» d.d., Osijek

Tisk: PAN – Papirna industrija, Zagreb.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb

UDK 271-391 Merz, I.

KUHARIĆ, Franjo

Ivan Merz – čudo milosti Božje :
Govori, izjave i propovijedi kardinala
Franje Kuharića o Ivanu Merzu / Franjo
Kuharić ; <priredio Božidar Nagy>. –
Zagreb : Postulatura Ivana Merza, 2002.

ISBN 953-96923-3-4

421009014

Slika na omotu:

Kardinal Franjo KUHARIĆ propovijeda u zagrebačkoj katedrali
na sv. misi prigodom svečane proslave 50. obljetnice smrti
sluge Božjega Ivana Merza 25. XI. 1978. g. (Vidi govor na str. 11)

SADRŽAJ

IVAN MERZ - Biografija	5
PREDGOVOR	7
1973. - MERZ JE PUTOKAZ SUVREMENOM NARAŠTAJU – <i>Pismo nadbiskupa F.Kuharića postu-</i> <i>latoru u povodu pokretanja Glasila Postulature.</i>	9
1978. - U BOŽJIM LJUDIMA BOG JE VIDLJIV - <i>Propovijed nadbiskupa Franje Kuharića prigodom pro-</i> <i>slave 50. obljetnice smrti Sluge Božjega Ivana Merza.</i>	11
1978. - SVI KOJI SU BOŽJI UVIJEK SU MLADI - <i>Govor nadbiskupa Franje Kuharića na svečanoj akade-</i> <i>miji prigodom proslave 50. obljetnice smrti Sluge Božjega</i> <i>Ivana Merza.</i>	19
1979. - IVAN MERZ - REMEK DJELO DUHA SVETOGA – <i>Govor nadbiskupa Franje Kuharića 15.</i> <i>prosinca 1979. g. na susretu sa studentima u Bazilici Srca</i> <i>Isusova u Zagrebu</i>	27
1982. - IVAN MERZ - ČUDO MILOSTI BOŽJE - <i>Propovijed zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića</i> <i>prigodom proslave dana Ivana Merza 10. svibnja 1982.</i> . . . 33	
1993. - ČIST I SAVRŠEN KATOLIK S UNIVER- ZALNIM SRCEM CRKVE - <i>Propovijed kardinala</i> <i>Franje Kuharića prigodom proslave 65. obljetnice smrti</i> <i>Sluge Božjega Ivana Merza 10. svibnja 1993.</i>	41

1996. - APOSTOL LITURGIJSKE OBNOVE PRIJE DRUGOG VATIKANSKOG SABORA. - <i>Predgovor kardinala Franje Kuharića doktorskoj diser-</i> <i>taciji Ivana Merza . . . . .</i>	51
1996. - SVJEDOK ZA ISUSA KRISTA U SA- VRŠENOSTI ŽIVOTA - <i>Poruka kardinala Franje Kuharića sudionicima simpozija o Ivanu Merzu u Pa-</i> <i>rizu 1996. . . . .</i>	53
1998. - MERZ PRIMJER MLADIMA U OTKRI- VANJU BOGA - <i>Pismo kardinala Franje Kuharića postulatoru kauze o Božidaru Nagyu nakon primljene Pozicije Ivana Merza. . . . .</i>	55
2002. - IVAN MERZ - SUVREMENA PORUKA DANAŠNJIM GENERACIJAMA – <i>Posljednja izjava kardinala F. Kuharića o Ivanu Merzu 31. siječnja 2002. . .</i>	57
MISLI IVANA MERZA	59
BIBLIOGRAFIJA	63

IVAN MERZ

1896-1928.

Biografija

Ivan Merz rođen je 16. prosinca 1896. g. u Banjoj Luci gdje je 1914. g. završio gimnaziju. Nakon tromjesečnog boravka u Vojnoj akademiji započinje studij u Beču koji prekida zbog Prvog svjetskog rata. Pozvan je u vojsku i poslan na talijansko bojište gdje ostaje do 1918. g. Nakon završetka rata nastavlja studij književnosti u Beču (1919.-1920.) i dovršava ga u Parizu (1920.-1922.). Dolazi u Zagreb 1922. g. gdje postaje profesor francuskog i njemačkog jezika. Doktorirao je 1923. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu radnjom o utjecaju litur- gije na francuske pisce.

Razmišljanjem, studijem, a osobito kroz ratna stradanja i patnje dolazi do iskrenog obraćenja Bogu i uvjerenja o istini-

tosti katoličke vjere. Svoj život posvećuje Isusu Kristu načinivši kao laik zavjet vječne čistoće. Aktivno radi na odgoju hrvatske mladeži u tadašnjoj katoličkoj organizaciji "Hrvatski Orlovski Savez" kojoj je dao geslo "Žrtva - Euharistija - Apostolat" i u koju uvodi načela papinske Katoličke Akcije. Premda mlad i kao laik smatrao je "stupom Crkve" u Hrvatskoj i zalaže se za liturgijsku obnovu. Riječju i perom bori se za kataličku vjeru i ustrajno promiče njezina moralna načela u javnom životu o čemu je ostavio veliku pisano baštinu.

Potpuno odan Crkvi i Papi, Merz je bio čovjek žive vjere, iskrene molitve, samoodricanja, dnevne Pričesti, adoracije, predanog trpljenja, široke naobrazbe, blizak ljudima i svakom je čovjeku iskazivao kršćansku ljubav. Ime Ivana Merza značilo je, a znači i danas, program života i rada za vjernika katolika koji želi raditi na širenju Kristova Kraljevstva. Njegovu ideju o osnivanju «svjetovnog reda» djelomično je ostvarila Marija Stanković utemeljivši zajednicu Suradnica Krista Kralja.

Umro je u Zagrebu, 10. svibnja 1928. g., u 32. godini, na glasu svetosti. Na samrti je prikazao svoj život Bogu kao žrtvu za hrvatsku mladež. Grob mu se nalazi u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu, u koju je posljednjih godina života svakodnevno došazio na sv. misu. Postupak za njegovo proglašenje svetim odvija se u Vatikanu, gdje je 5. srpnja 2002. proglašen dekret o njegovim herojskim krepostima i time je otvoren put za njegovo proglašenje blaženim i svetim.

Mnogi koji su mu se molili zadobili se po njegovu zagovoru milosti o čemu svjedoče brojne objavljene zahvalnice. Natpis s vijenca što su mu ga mladi postavili na grob još 1929.g. govori nam o njegovu značenju u životu vjernika:

«**HVALA TI, ORLE KRISTOV, ŠTO SI NAM POKAZAO
PUT K 'SUNCU'!**»

Predgovor

5. srpnja 2002. proglašen je u Vatikanu, u nazočnosti Svetoga Oca Ivana Pavla II., dekret o herojskim krepostima sluge Božjega Ivana Merza, čime je ispunjen najvažniji uvjet za njegovo proglašenje blaženim. Približavanje njegove beatifikacije, koja se očekuje u skoroj budućnosti, zahtijeva da se vjernička javnost Crkve u Hrvata duhovno pripremi za taj veliki događaj koji je dar Crkve i Pape hrvatskom narodu. Jedan od vidova pripreme jest da se što bolje upozna lik i poruka časnog sluge Božjega Ivana Merza koju nam Bog preko njega upućuje. Stoga se pokazala hitna potreba da se objavi što više publikacija za upoznavanje časnog sluge Božjega.

Od svih hrvatskih crkvenih pastira kardinal Franjo Kuharić izrekao je najviše govora o časnom sluzi Božjem Ivanu Merzu. Bilo je to u raznim prigodama, napose na euharistijskim slavlјima prigodom obilježavanja obljetnice njegove smrti. Kad ih čitamo, možemo uočiti da je kardinal Kuharić visoko cijenio Ivana Merza i da ga je smatrao stvarno svetim čovjekom i dobrostojnim oltara. Premda Ivan Merz još nije bio proglašen blaženim ni svetim kad je Kardinal pisao ove govore, oni se, međutim, pod određenim vidom mogu smatrati njegovom osobnom i privatnom »kanonizacijom« Ivana Merza, o čemu će se čitatelj moći i sam uvjeriti čitajući ove njegove nadahnute retke. Sve Kardinalove govore i izjave donosimo ovdje u kronološkom nizu kako su bili izrečeni, odnosno napisani između 1973. i 2002. god.

Govori ostalih hrvatskih biskupa o Ivanu Merzu, nalaze se na njegovoj Internet-stranici: www.ffdi.hr/ivan-merz

o. Božidar Nagy, postulator

*Ivan Merz
na završetku gimnazije
Banja Luka, 1914.*

*Ivan Merz
časnik u prvom
svjetskom ratu,
na talijanskoj
fronti, 1917.*

*Ivan Merz
student u Beču,
1920.*

1973.

**Ivan Merz
dosljedan ostvaritelj Riječi Božje
i putokaz suvremenom naraštaju**

*Dopis nadbiskupa Franje Kuharića
uredniku "Glasila Postulature Ivan Merz"*

Prigodom izlaska iz tiska prvog broja časopisa "Glasilo Postulature Ivan Merz" u svibnju 1973. g. zagrebački nadbiskup msgr. Franjo Kuharić uputio je uredniku Glasila o. Božidaru Nagyu pismo ovoga sadržaja:

"Velečasni oče! Primio sam 1. broj Glasila Postulature IVAN MERZ, pa Vam iskreno zahvaljujem. Uvjeren sam da će to glasilo poslužiti da se u javnosti što bolje uoči stvarnost i značenje Sluge Božjega Ivana Merza.

To je čovjek našega vremena, intelektualac, suočen s mnogostrukim strujama suvremene misli, a ipak dosljedan ostvaritelj riječi Božje u svom životu, cijeloviti kršćanin, čovjek Crkve i apostol. Takva jedna cijelovita ličnost usidrena u istini i zaljubljena u apsolutnu Božju stvarnost i vječni smisao čovjeka može poslužiti kao putokaz suvremenom naraštaju, suočenom s tolikom tjeskobama, krizama i sumnjama.

Bog je apsolutna sigurnost. Isus Krist je najčistije svjetlo i tko za njim ide, ne luta u tminama. Za njega se svjedoči sigur-

nošću vjere i dosljednošću života. Tu je Sluga Božji primjer! Primjer je i odanosti Petrovu nasljedniku koji svojim autoritetom naučavanja čuva slobodu od lutanja držeći je na putovima istine.

Sluga je Božji svoju pripravu na žrtvu hranio Euharistijom i zato je bio neprestano u apostolskom pokretu, jer takva ljubav nikada ne može biti ravnodušna kad se radi o spasenju ljudske braće. Vašem radu želim blagoslov Božji s iskrenim pozdravom.

+ Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački

(*Glasilo Postulature - IVAN MERZ, God. I., br. 2, rujan 1973., str. 3.*)

*GLASILO POSTULATURE - IVAN MERZ
izlazi od 1973. godine*

1978.

U Božjim ljudima Bog je vidljiv

*Propovijed zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića na sv. misi prigodom 50. obljetnice smrti Ivana Merza.
Zagreb, Katedrala 25. studenog 1978. g.*

Bogatstvo milosti u otajstvu duše Ivana Merza

Draga braćo i sestre! Kad se planine gledaju iz daljine, ne vidi se sve bogatstvo njihove ljepote. Ali kad se uđe u njih onda se vidi sva različitost vidika, očituju se vrhunci, vide se doline, i otkriva se bogatstvo planinskih vijenaca. Slično se događa i s Božjim čovjekom. Ako ga gledamo iz daljine, bilo vremenske, bilo prostorne, ne doživljavamo bogatstvo njegove duše. Ali kad se uđe u otajstvo duše, otkriva se bogatstvo milosti. Simpozij prigodom 50. obljetnice smrti Ivana Merza otkrio je bogatstvo njegove duše i služi tome da danas pokaže tko je živio među nama, tko je djelovao u gradu Zagrebu, i tko je svim srcem nastojao da Isusa Krista što više unese u duše i da Crkva u hrvatskom narodu bude što svetija.

Uspon Merza na vrhunce svetosti

Ivan Merz je rođen 16. prosinca 1896.; umro je 10. svibnja 1928. 32 godine života, kratak ljudski vijek, a ipak ispunjen tolikim bogatstvom, plodnošću i svjetlošću. U Božjim ljudima je Bog vidljiv, jer bez Boga Božji ljudi nisu shvatljivi. Razumjeti

ih može samo u tajni Boga koji u njima živi. I put mladog Ivana na vrhunce svetosti jest put Božje milosti u njegovoju duši.

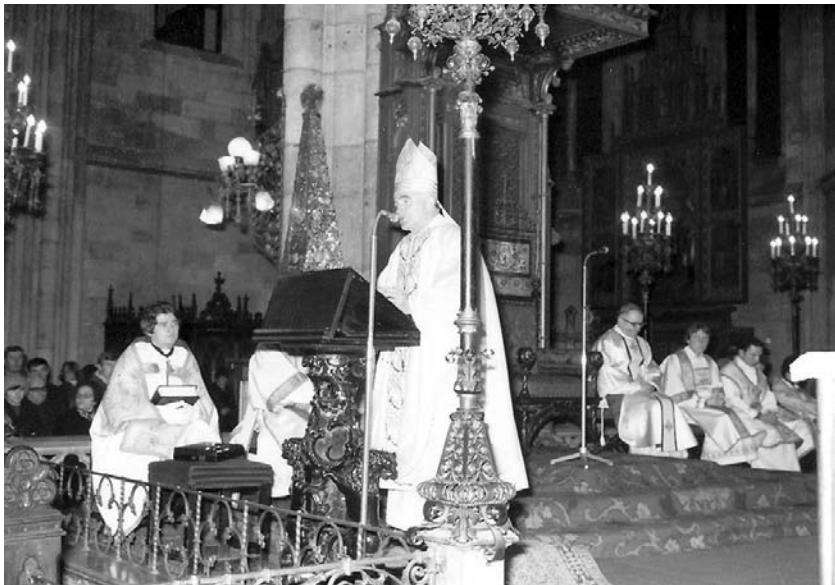
Duhovni rast

Kaže se da se čovjek oblikuje u sredini u kojoj živi, jer iz te sredine prima sadržaje za misli i za srce. Kakva je sredina, takav je i čovjek. Čovjek Božji raste iz prisutnosti Božje, njegova je blizina Bog, njegova je sredina Bog, njegov je život Bog. On je onakav kakav se događa u sebi snagom Duha Svetoga. Zato su Božji ljudi uvijek svjetlost. Zato su izuzetne veličine. Sredina u kojoj se kretao mladi Ivan nije pogodovala rastu čovjeka Božjeg u njemu, nego je Milost našla put u tu mladu dušu i vodila ju je.

Težiti asketskom životu

Kao dvadesetogodišnji mladić na talijanskoj fronti 1916. godine napisao je student filozofije Ivan Merz ove riječi:

“Zato sebi i svima stavljam memento: proživljavajmo dubok i velik život i svakog trenutka budimo svjesni, da mi zaista opstojimo i da se ne suprotstavimo ovoj harmoniji koja vlada u svemiru. Ovo tjelesno zapravo nije život; život je ono tamo nevidljivo, puno dubine i perspektivne, što se u odabranim časovima još više proširuje, da osjetimo onaj drugi veliki svijet, one nevidljive sile, koje djeluju i pokreću sve ovo. I upravo da što bolje mognemo zaroniti u taj neizmjerni svemir, te uz to mnogo objektivnije promatrati vanjski život što nas okružuje, moramo ubiti u sebi svaku strast i težiti asketskom životu. Tko je barem malo pokušao ići tom cilju, vidjet će svijet oko sebe u sasvim drugačijem svjetlu, osjetit će bolje one tajne niti grijeha, koje se isprepliću oko moderna društva, pa se njime igraju kao mačka s mišem. I što je život više prožet askezom, tim nas

Nadbiskup Franjo KUHARIĆ propovijeda u zagrebačkoj katedrali na sv. misi prigodom svećane proslave 50. obljetnice smrti služe Božjega Ivana Merza, u subotu uoči blagdana Krista Kralja, 25. XI. 1978. g.

oni tajni glasni glasovi sve jače upućuju u misterij opstanka..."
(Ivan Merz, *Dnevnik s ratišta*, 17. XII. 1916.)

Zakoni duhovnog rasta

To je ozbiljno i duboko razmišljanje jednoga mladog čovjeka. Merz je shvatio da čovjek toliko duhovno raste, koliko milošću Božjom ima više u vlasti samoga sebe, toliko ostvaruje duhovnu zrelost koliko više unese discipline u svoje vrijeme, u svoj posao i svoj život. To je zakon duhovnog rasta. Kroz svoju povijest Crkva je tim zakonom odgajala sve svoje svece i svetice. Tko hoće reći velikodušno i potpuno Bogu DA da bi Bog bio u njemu očit, djelotvoran i prepoznatljiv, taj mora mnogim svojim prohtjevima reći NE. To shvatiti je milost; to razumjeti

je svjetlost odozgo. Poslije rata studirao je dvije godine u Parizu. Njegova stanodavka piše iz Pariza, da radi, da nema odmora, da bi svaku večer kraj dobra i meka kreveta legao spavati na tlo, da ne razumije njegova trapljenja, da je bio tako dobar, tako blag, da su mu najveća briga siromasi i radnici, da se stara za neku oskudnu obitelj, i da joj daje od svoje male studentske stipendije, da provodi život Sveca itd. (*ib. str.266*). To je tajna Merčeve duše. Kad je otkrio pravu ljubav, onda je bio zahtjevan prema sebi da bi se baš po tome ostvario u svoj veličini krštenja u otajstvu Crkve. Rastao je uzdižući se nad sve protivnosti, opasnosti i zavodljivosti. To je djelo Milosti, ali i slobodnog prihvaćanja Milosti. Imao je otvorenu dušu i iskreno srce koje se nije cjenjalo s velikom ljubavi. Kad se vratio u Zagreb poslije pariških studija, započeo je profesuru na nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji i sav se dao na apostolat u Katoličkom pokretu. Sav pun Krista, htio ga je objaviti i drugima.

U njemu je živjela svetost Crkve

U svojoj velikoj dogmatskoj konstituciji o Crkvi “*Lumen gentium*” Koncil tumači da su svi članovi Crkve pozvani na svetost, na savršenost, jer za cijelu Crkvu molimo da vjerujemo u svetu Crkvu. Tu je konstituciju Sveti Otac Ivan Pavao II. nazvao “*magna cartha*” našeg života u suvremenom svijetu. Merz je svijetao primjer i današnjim intelektualcima i mladima koji žele biti ljudi Crkve. On pokazuje svojim životom današnjem naraštaju kako vjernik posvećuje sebe, društvo i Crkvu. U njemu je zaista živjela svetost Crkve. Bio je čovjek Crkve svim srcem, svom dušom, svom ljubavlju. Crkva! Crkva je neshvatljiva za ljude ovoga svijeta. Tko bude pokušao Crkvu tumačiti samo sociološkim kriterijima, sigurno će zalutati. Crkva je tajna. Crkva nije društvo ovoga svijeta. To nije nikakva politička stranka koja bi se priklanjala ovoj ili onoj vlasti, ovoj ili onoj moći. Crkva je otajstvo Božje u nama i otajstvo ljudi u Bogu.

Crkva se događa u krštenju i krštenjem. Krštenje nije samo vanjski upis u maticu krštenih. Krštenje je unutarnji događaj duše, rođenje novog čovjeka, Božjeg čovjeka iz smrti i uskrsnuća Kristova. To je otajstvo Božjeg života u nama, to je Crkva. Crkva je majka koja krštenjem rađa djecu Božju, majka koja sakramentima posvećuje djecu Božju, majka koja oko Euharistije sakuplja obitelj djece Božje.

Sva njegova duša bila je ljubav za Crkvu

Merz je shvatio otajstvo Crkve. Zato je ljubio Crkvu kao Krista. Znao je da je sva tajna života Crkve Isus Krist koji ne prestano u njoj živi i svojim je duhom obnavlja, vodi, sabire i čuva. "On je tako organski, duhovno nosio Crkvu u svome biću, da joj se osjećao živom česti, kao što je ruka ili nogu čest jednog organizma, koji se zove čovjek. Sva njegova duša to je bila ljubav za Crkvu, ljubav u Crkvi. Od svih koji su došli k njemu da makar nikodemski nešto čuju i vide, u bezbroj varijacija je tražio da se prenesu u misterij Crkve." (*ib. str. 250*). To svjedoči o njemu njegov suradnik. Merz je znao da nema apostolata niti izvan Crkve, a pogotovo ne bez Crkve, a još manje protiv Crkve. Ne može se isti organizam u isto vrijeme graditi i rušiti. Zato postoje kriteriji po kojima se može prosuditi jesmo li s Crkvom, jesmo li u Crkvi, živimo li za Crkvu, i posvećuje li se Crkva po nama.

Nema obnove Crkve bez jedinstva s Petrom

Ivan je zastupao beskompromisnu odanost crkvenom učiteljstvu, papi i biskupima. Jednog je dana izrekao ovu misao Pija X.: "Kad se ljubi papa, ne zaustavlja se na diskusiji o onom što on savjetuje ili traži, u ispitivanju, dokle sigurno ide dužnost poslušnosti i određivanju granica ove obligacije. Kad se ljubi papa, ne predbacuje se da nije govorio dosta jasno, ne stavlja se u sumnju njegove naredbe pod lakom zaštitom da ne treba slušati, jer ne dolazi direktno od njega, nego od njegove okoli-

ne...“ (*ib. str.254*). Mentalitet koji uvijek nastoji s kojekakvim razlozima, a često i sofizmima, izbjegći pravoj poslušnosti bio je prisutan i u Merčeve vrijeme, pa i u Crkvi. Merz je shvatio da se Crkva ne može obnoviti, da ne može prodirati u svijet svojom svetošću ako nije jedinstvena, ako ne stoji s Petrom, ako ne sluša Petra. “Crkva koja kroz Papu čuva nauku i jedinstvo, Crkva koja kroz liturgiju moli i prinosi žrtvu hvale Ocu, Crkva pomoću koje vjernik u svojoj duši proživljava sve faze vječnog života Kristova i kroz koju svaki katolik postaje velik i univerzalan.” (*ib. str. 250*). Ta Crkva bila je njegova ljubav.

Slapovi svjetla iz Božje punine u Merčevu duši

Kažu da je Merz govorio deset jezika; po tome nije bio svet. Bio je čovjek visoke kulture i velikog znanja; po tome nije bio svet i to ga samo po sebi ne bi učinilo svetim. Veliko znanje ne čini čovjeka svetim. Čovjeka čini svetim milost i samo milost.

Svećenici u procesiji ulaze prema oltaru u zagrebačkoj katedrali na sv. misu koju je predvodio nadbiskup F. Kuharić za 50. obljetnicu smrti Ivana Merza, u subotu, uoči blagdana Krista Kralja, 25. XI. 1978.

Od milosti živi onaj koji ima otvorenu dušu u koju se iz Božje punine slijevaju slapovi svjetla i jakosti. Od čega žive Božji ljudi? Ne žive od vlastite snage i mudrosti. Oni žive od punine Božje. I zato postaju u nečistom svijetu čisti, u sebičnom svijetu nesebični, u materialističkom svijetu puni vrhunaravnog svjetla i Božjih vidika.

Na suncu Euharistije neprestano se sunčao

Ivan je živio od Euharistije, bio je adorator. Čovjek velike apostolske aktivnosti imao je vremena da svakog dana uroni u molitvu pred svetohraništem. Vjerovao je u istinu od koje Crkva živi: u Euharistiji je prisutan Isus Krist. Nisu ga zanimaile nikakve teološke distinkcije da bi protumačio taj misterij kad je on uvijek neprotumačiv. Dosta mu je bila Isusova riječ. Vjerovao je svome Bogu i zato se na suncu Euharistije neprestano sunčao.

Ivanova misa - kupanje u obilju svjetla i riječi Božje

Ivan je živio od misе. Kao što je ulazio u vrhunaravni Božanski misterij Crkve, tako je ulazio i u misterij misе. A što je misа? Ne živimo li mi danas u vremenu kad su neki od misе stvorili nešto sasvim površno i prolazno? Za Ivana je misa bila ono što misa jest. Koncil je ponovno naglasio da je misa događanje našeg otkupljenja, da je u misi Krist s istom onom ljubavlju s kojom je polazio na križ, da je on tu žrtva i dar, hrana i život. Misa je najveći događaj u životu Crkve, misa je najveća radost Crkve, misa je izvor svih snaga Crkve. To je bila Ivanova misa i on ju je doživljavao s punom vjerom i poniznošću i kupao se u tom obilju svjetla i riječi Božje.

Liturgija - pedagogija u pravom smislu riječi

U članku "Duhovna obnova po liturgiji" Merz je napisao: "Po liturgijskom razmatranju svaki katolik postaje velik i univerzalan. On ostavlja po strani svoje osobne interese i počinje osjećati što osjeća sama Crkva, taj velebni odraz samog neizmjernog Krista. Na temelju liturgije svaka se pojedina duša odgaja. Može se reći da je liturgija pedagogija u pravom smislu

riječi, jer pomoću nje vjernik u svojoj duši proživljava sve faze vječnog Kristova života...”(Luč, 1924.). Jer je duboko uronio u otajstvo mise, uronio je duboko u otajstvo križa i tu je rastao. Iz tih izvora se hranio, tu je bilo ukorijenjeno njegovo čitavo biće. Takav Merz nije mogao mimoći ni onu koja također sabire Crkvu svojim materinstvom – Majku našega Gospodina. Majku Bezgrešnu, Majku djevičansku, Majku majčinsku, koju nam je Isus dao da bude neprestano posrednica božanskog slijevanja milosti u naše duše.

Osvajač za Boga izrastao iz Božje snage

Iz takvih izvora izrastao je čisti Merz koji gospodari tijelom svojom jakom dušom, kojoj je jakost Duh Sveti. Merz bezgraničnog apostolata, koji je htio sa svojom braćom podijeliti svoju vjeru, radost i ljubav. Čudesan mladi vjernik, osvajač za Boga i ljubitelj ljudi izrastao je iz Božje snage. Moglo bi se o njemu mnogo reći, ali neka ovo bude dosta.

Živ je da moli za nas

Simpozij je održan pod gesлом uzetim ih njegovih misli: “Katolička je vjera moje zvanje”. Na njegovu nadgrobnom spomeniku uklesane su riječi: “Život mi je bio Krist, a smrt dobitak.” Merz je živ! Po otajstvu Crkve shvaćao je što je to općinstvo svetih, povezivao je nebo i zemlju koju nitko ne može raskinuti; povezanost braće i sestara u Crkvi na zemlji i u nebeskoj Crkvi sabranoj u srcu Krista Kralja. Zato je radostan i smiren otisao s ovoga svijeta u Život. Zadnju noć prije svoga odlaska na kliniku, sredio je sve svoje stvari. Uništio je svu svoju korespondenciju kojom bi mogao biti povrijeden bilo čiji dobar glas. Jedino što je ostavio jest nacrt svoga nadgrobnog natpisa: “Život mi je bio Krist, a smrt dobitak”. S mirom s kojim je živio u svim suprotivštinama i borbama otisao je na kliniku, s tim mirom u duši dočekao je smrt i otisao u vječni Božji mir. I živ je da moli za nas. Amen!

(*Glasilo Postulature IVAN MERZ, br. 1/2, 1978., str. 3-6.*)

1978.

Svi koji su Božji uvijek su mladi

*Govor nadbiskupa Franje Kuharića na svečanoj akademiji prigodom proslave 50. obljetnice smrti Ivana Merza - Velika dvorana Nadbiskupskog dječačkog sjemeništa u Zagrebu,
Blagdan Krista Kralja, 26. XI. 1978.*

Nadbiskup Franjo Kuharić govori na svečanoj akademiji na blagdan Krista Kralja, 26. XI. 1978. prigodom proslave 50. obljetnice smrti Ivana Merza u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Zagrebu.

Pozdrav i zahvala organizatorima i sudionicima proslave

Oče biskupe, draga braćo i sestre! Želio bih najprije izraziti iskrenu zahvalu ocu Božidaru Nagyu koji je pokretač ovog simpozija i ovog susreta i otkrivanja lika Ivana Merza. Zahvaljujem svim sudionicima simpozija i predavačima. Žao mi je samo da simpozij nije bio brojnije posjećen. Zahvaljujem svim sudionicima ove akademije: Koralnom katedralnom zboru pod vodstvom maestra Ljubomira Galetića, Collegiumu pro musica sacra, Ansamblu Lotrščak, folklornoj grupi mlađih iz Palme, satavu iz Rečice, sjemeništarcima i drugima koji su recitirali i koji su na bilo koji način pridonijeli sadržajem i izvedbom da ova akademija bude i doživljaj, doživljaj lijepoga.

Merz povezan s hrvatskom katoličkom poviješću

Vidite kako malo treba da se pedesetgodišnji jubilej pretvori u 1050-godišnji jubilej. Otpao je samo prvi broj. (*Pri koncu akademije ispod Ivanove slike otpao je broj 1 kod oznake godine njegove smrti 1928. pa je ostao samo broj 928- op. ur.*). Kao da nas Ivan želi uputiti na naše jubileje u Solinu i Biskupiji kod Knina i na 1100-godišnji jubilej pisma pape Ivana VIII. hrvatskom knezu Branimiru, koji slavimo sljedeće godine.

Merz - blještavi vrhunac u nizu velikih sinova Crkve u Hrvata

Ima ljudi, sigurno i među mladima, koji vole planine. Kao što sam jučer u katedrali spomenuo da je otkrivanje Merćeve duše ulazak u jedan splet divnih planina, tako bih sada pozvao da bude što više planinara duha koji će težiti prema tom vrhuncu. Ivan Merz bliješti u tom nizu velikih, vjernih sinova i kćeri naše Crkve u hrvatskom narodu kao jedan blještavi vrhunac. I kao što se na vrhunce penju hrabri planinari, tako bih

Jedna od točaka na svečanoj akademiji na blagdan Krista Kralja, 26. XI. 1978. prigodom proslave 50. obljetnice smrti Ivana Merza

želio da otkrivanje Ivana Merza u mladim dušama ove generacije, ovih naših prilika, budi težnju da se penju, da idu u visine i da osjete kako je divno gledati s tih visina na široke horizonte Božje stvarnosti i da osjete kako je čist zrak u visinama, te da uvijek prema njima teže.

Ivan Merz ima mnogo toga reći svima

Ivan Merz ima mnogo toga reći danas našim mladima, našim sjemeništarcima, našim bogoslovima, našim redovnicima i redovnicama, nama svećenicima i biskupima. Zaista, ovaj naš dragi Orao bio je apostol vrlo kratko vrijeme, samo šest godina, a unio je mnogo, učinio je mnogo, zapalio je mnoge, jer je sam gorio ljubavlju Duha Svetoga koja se u njemu razgorjela u otvorenost duše da prihvati Isusa za Kralja svoga srca i života i da uđe u Njegovo Kraljevstvo.

Milosne godine u Francuskoj

Možda je dobro napomenuti da je Ivan Merz također imao milosne godine u Francuskoj; bile su to one dvije godine studija u Parizu. Nije bez razloga izabrao svoju doktorsku disertaciju o utjecaju liturgije na francuske pisce od Chateaubrianda do svog vremena. Moramo znati da je to vrijeme boravka Ivana Merza u Parizu vrijeme jednog jakog duhovnog strujanja u francuskom katolicizmu, i to strujanja koje su pokrenuli konvertiti, obraćenici. Supruga Jacques Maritain-a Raissa napisala je svoje uspomene na to vrijeme u knjizi "Les grands amitiés" (*Velika prijateljstva*). I tu ona opisuje kako se iz jedne pozitivističke, materijalističke sredine najednom počeo dizati glad za duhom i priznaje da je tu mnogo utjecao Bergson. I Ivan je došao u tu klimu mladog, oduševljenog, radikalnog katolicizma, u kojem je susretao duh velikih ličnosti kao što je bio Leon Bloy, Maritain, Charles Peguy, Ernest Psichari. I on je u toj klimi obraćenika produbljivao svoje vjerničko uvjerenje. Dakako ono najviše što je u njemu ostvareno jest milost i samo milost koju se sluša, cijeni, prihvata i onda ona odgaja duhovnog diva. I zato smo mi ovako patuljci, uvijek duhovni patuljci, jer nismo dovoljno vijerni milosti koju nam Isus ne-prestano nudi.

Duboki i zreli mislilac

Mene duboko impresionira Ivanova mladost. Da je u tako kratkom vremenu mogao sazreti takav duh. Kada čovjek čita njegove misli iz njegovih mладенаčkih vremena, tu zaista vidi dubokog i zrelog mislioca koji zna iz svoga vremena misliti u vječnim vrijednostima i gledati svijet, ljude i povijest u tom svijetu vječne perspektive. Mislim da je i to dar Providnosti da opet gledamo u jedan sunčani vrhunac, da se nastojimo penjati prema njemu.

Za beatifikaciju Ivana Merza

Proces za beatifikaciju Ivana Merza otvoren je u Zagrebačkoj nadbiskupiji, a vođen je pod vodstvom oca biskupa Škvorca. Rekao sam neki dan jednom sugovorniku iz Rima da je lakše doći u nebo nego na oltar. Zato mi vjerujemo da je Ivanova duša u Kraljevstvu Isusa Krista i da počiva na njegovu srcu u vječnoj radosti. Hoće li doći na oltar i kad će doći na oltar i to je stvar milosti, a milosti treba otvoriti putove molitvom. Taj mi je sugovornik rekao da se razmišlja o tome da se pojednostavni postupak za beatifikacije. Postoje neki prijedlozi da bi se beatifikacija možda predala kompetenciji Biskupskih konferencija. Ne bih imao ništa protiv da naša Biskupska konferencija bude izvršilac i toga čina da Ivana Merza proglaši

Brojni zagrepčani ispunili su do posljednjeg mjesta veliku dvoranu Nadbiskupskog sjemeništa sudjelujući na svečanoj akademiji na blagdan Krista Kralja, 26. XI. 1978. prigodom proslave 50. obljetnice smrti Ivana Merza.

blaženim. Ako bi nas Sveti Otac Ivan Pavao II. u tome prete-kao, još bolje.

Merz ostvarivao Koncil prije Koncila

Kada čitamo koncilske dokumente, pogotovo o apostolatu laika, pa konstituciju o Crkvi, nekako osjećamo da je to već sve živjelo u Ivanu Merzu; da je on to ostvario davno prije Koncila jer je zapravo ostvario ono što Koncil želi da bude ostvareno, a to je autentično, velikodušno življenje Evanđelja. Ići za Isusom Kristom. Vjerovati u Crkvu, u njezin misterij u kojoj su nepre-stano otvoreni nepresušni izvori spasenja. I kad bismo imali sve više takvih velikana duha u suvremenom trenutku, imali bismo mirniju nadu za budućnost naše Crkve i našeg naroda.

Duša Ivana Merza u radostima Isusova Kraljevstva

Jer, rekao sam to danas u katedrali, a ponovio sam to i u crkvi Krista Kralja u Trnju: volja Božja to je veličina čovjeka, ljepota čovjeka. Volja Božja je sloboda čovjeka. I kada zaista prihvati ljepotu Božju i živi je, postaje duhovni div. Ako slijedi svoju samovolju, postaje zarobljenik samog sebe i patuljak. Vjerujemo da duša Ivana Merza milošću prožeta uživa radost vječnog Isusovog Kraljevstva.

Slavni dolazak Krista Kralja

Zanimljivo je kako je Crkva stavila blagdan Krista Kralja na svršetku liturgijske crkvene godine. Posljednji blagdan Krista Kralja bit će njegov drugi dolazak na svršetku svijeta, na svršetku povijesti. On će doći u slavi i onda će svoje otkuplje-ne, svoje prijatelje koji su otišli s ovoga svijeta u vjeri i ljubavi podići k slavnom uskrsnuću da čine vječno kraljevstvo ljubavi, mira i radosti.

Ideal čistoće mladih - uvijek mladi Ivan Merz

Uskrsnut će i naš brat Ivan. Neka moli da i mi živimo onim nadahnućem kojim je on živio u ljubavi prema Isusu Kristu Kralju, u ljubavi prema Euharistiji, u ljubavi prema Crkvi, u ljubavi prema Papi i onima koje je Duh Sveti postavio da vode Crkvu, da je upravljuju na putevima spasenja, u ljubavi prema Blaženoj Djevici Mariji, Majci Crkve, u ljubavi za čistoću, za nevinost srca koja je danas, na žalost, prezrena i žrtvovana od mnogih kumiru Venere. Za te ideale nek nas oduševljava taj ideal čistoće mladih, uvijek mladi Ivan Merz, jer svi koji su Božji, uvijek su mladi. To je mladost; to je napredak; to je budućnost i to je vječnost. Još jednom hvala svima i na sve zavivam Božji blagoslov.

(*Glasilo Postulature IVAN MERZ, br. 1/2, 1978., str. 16-17.*)

*Nakon svečane svete mise u zagrebačkoj katedrali u subotu 25. XI. 1978.,
uoči blagdana Krista Kralja, slijedilo je svečano primanje u
Nadbiskupskom dvoru za sudionike proslave 50. obljetnice smrti služe
Božjega Ivana Merza. Nadbiskup Franjo Kuharić pozdravlja sve nazočne.*

Proslava 50. obljetnice smrti sluge Božjega Ivana Merza za blagdan Krista Kralja, Zagreb, 25. i 26. XI. 1978.

Biskup Mijo Škvorc otvara
Simpozij o I. Merzu, 25. XI. 1978.

Predavači na Simpoziju
o I. Merzu, 25. XI. 1978., koji je
održan u dvorani »Vijenac«
na Kaptolu u Zagrebu

Nadbiskup Franjo Kuharić
predvodi koncelebriranu
sv. misu u zagrebačkoj katedrali
25. XI. 1978.

Na svečanoj Akademiji nastupio
je i Collegium pro musica sacra
pod vodstvom č. s. Imakulate

Sjemeništarci Nadbiskupskog sjemeništa
izvode recital o Ivanu Merzu «Blaženi
čista srca» od prof. Đurdice Vitković.

1979.

Ivan Merz - remek djelo Duha Svetoga

15. prosinca 1979.g. održan je susret nadbiskupa Franje Kuharića sa studentima koji se okupljaju u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu. Bilo je to uoči dana rođenja Ivana Merza. Nadbiskup Kuharić predvodio je koncelebrirano misno slavlje u dvorani uz Baziliku i održao prigodnu propovijed, iz koje donosimo važnije izvratke, napose one koji se odnose na Ivana Merza.

Već na početku svoje homilije, govoreći o pojmu sakramentalnosti Crkve, Nadbiskup je naglasio kako je Drugi vatikanski sabor nazvao Crkvu sakramentom spasenja u svijetu i da Koncil u svim krštenicima produbljuje svijest da je svatko od njih ne samo dio Crkve nego sakrament Crkve, dapače da je svatko Crkva, pogotovo kad je u zajednici sa svim drugim krštenicima. Dalje je nadbiskup nastavio:

Gdje se nalazi član Crkve, tu se nalazi Krist

Premda su službe različite, odgovornosti su podijeljene; ali gdje god se nalazi jedan krštenik, tu se nalazi Crkva, a cijela Crkva u svoj svojoj cjelini i u svim svojim dijelovima jest opet sakrament određene prisutnosti djelovanja spasiteljske ljubavi samoga Isusa Krista. Tako u određenom smislu možemo reći gdje se nalazi član Crkve, tu se nalazi Krist. Tu djeluje Krist. On tu živi, on tu ljubi, on je tu svjetlost...Bilo to u tvornici, bilo to na katedrali, bilo to u rudniku, u školi, na ulici, u laboratoriju, svuda je razlivena Crkva sa svojim otajstvima gdje je prisutan krštenik.

Duhom Svetim uveden u otajstvo Crkve

I to je tako divno bilo ostvareno u Ivanu Merzu. Zaista, Ivan Merz bio je Duhom Svetim uveden u to otajstvo Crkve. I dao je sakramentalni znak da se u njemu mora dogoditi Kraljevstvo Božje i da se po njemu mora izlijevati u svijet Kraljevstvo Božje, Kraljevstvo Isusa Krista. I svi oni koji se žele nadahnjivati na tom primjeru i tom svjedočanstvu, na tom kršćanskom otvorenom životu, moraju nastojati da sada u ovom trenutku naše povijesti, sada na ovom tlu, u ovim okolnostima žive ono što je živio Ivan. Takav život nije ostvariv ljudskim mogućnostima. Takav život je ostvariv samo snagom duha. I Duh Sveti zaista djeluje. On djeluje i u današnjem svi-

Nadbiskup Franjo Kuharić predvodi sv. misu u velikoj dvorani Bazilike Srca Isusova 15. XII. 1979. uoči dana rođenja sluge Božjega Ivana Merza.

jetu. I ovaj susret je djelo Duha Svetoga. Gdje se god događa jedno nadahnuće, jadna težnja za dobrim, za istinom, za lijepim, to je sve šaputanje Duha Svetoga u dubini ljudske savjesti.

U Ivanu Merzu prisutna sveta Crkva

Duh je duša organizma Crkve i djeluje u svakome prema planu koji ima sa svakim, koji ugrađuje baš u tom vremenu, baš na tom prostoru u otajstvo mističnog tijela Kristova. I Duh Sveti je tako i u Ivanu Merzu. Ivan Merz je remek djelo Duha Svetoga. On se napajao neprestano na izvoru Duha Svetoga. Vječni Duh Sveti, živi Duh Sveti čini uvijek Crkvu živom, čini je nepobjedivom, čini je uvijek sposobnom da odgaja svetost i da živi svetost. I kad molimo "vjerujem u jednu, svetu, katoličku Crkvu", onda se sjetimo da je to i obveza vjerovati u svetu Crkvu. To znači treba nastojati da se ta svetost dogodi u nama, u svakome od nas; da bude prisutna sveta Crkva kao što je bila i u Ivanu Merzu prisutna sveta Crkva, jer je on nastojao biti zaista svet, sav Božji, Božji u srcu, Božji u intelektu, Božji u svojoj slobodi. Htio je biti sav Božji i htio je tom vatrom zapaliti i druge. To je apostolat. Proširiti svjetlo, navijestiti Isusa Krista, govoriti o njemu. Možda to nije moguće ni lako uvijek govoriti uvijek na svom radnom mjestu,

Nadbiskup Franjo Kuharić propovijeda o Ivanu Merzu u velikoj dvorani Bazilike Srca Isusova 15. XII. 1979. uoči dana rođenja služe Božjega Ivana Merza.

govoriti na trgu, propovijedati s krova, ali je moguće uvijek od osobe do osobe...

Najaktivnija aktivnost Merza bila je molitva

Rekao sam da je prva zajednica bila okupljena oko Marije. Duhovi nisu bili trenutak, Duhovi su trajnost. Neprestano će rasti i događati se otajstvo Crkve u misteriju povijesti, u misteriju ljudskih srdaca. Ali što ima biti Crkva? Ima biti zajednica koja moli, koja moli s Marijom. I svaki naš apostolat, svako djelovanje Crkve i svako djelovanje svakoga od nas u ime Kristovo u Crkvi i za Crkvu i za čovjeka mora dolaziti iz tog unutarnjeg sjedinjenja s Bogom, iz te prisutnosti Boga u vlastitom srcu i vlastitoj duši, koja mora doći iz molitve. Zato je najaktivnija aktivnost Ivana Merza bila njegova molitva. Tu je on bio aktivan. Tu, kad je satima klečao pred Presvetim u Bazilici Srca Isusova, tu je bio on aktivan. A sve ono drugo što se događalo, njegovi koraci, njegovi govorovi, njegovi susreti, njegov žar kojim je osvajao duše za Isusa Krista, sve je to izviralo iz tog temeljnog stava duše u kojem je duša najsnažnija, najjača: molitva. Stoga i mi danas molimo. I u prvom redu neka to bude zajednica molitve i kad se god susretnete, neka uvijek bude prisutna i molitva. Molitva s Marijom. A mi najjače molimo kad molimo neizmjernim bogatstvom otkupljenja, kad molimo srcem Kristovim, onako kako Isus reče: u moje ime. Kad molimo u Isusovo ime, a na to nas poziva Crkva, za svijet, za onu povijest, za ovaj sadašnji trenutak, onda će se sigurno događati velike stvari i u ovoj našoj povijesti.

Merz je živio od Mise

Spomenuo sam na početku ove Euharistije da je Merz živio od Mise. Jednostavno se utopio u tom beskrajnom oceanu ljubavi i iz njega izlazio opet svjež, jak, oduševljen. Eto, takva nam vjera treba danas. I pod tim pritiscima planetarne ateiza-

cije tko će izdržati, tko će prenijeti ovo vrijeme i opet pobjednički pripraviti putove Gospodnje, ako ne onaj koji tu bude stajao s čvrstom vjerom, jakom vjerom, osobnom vjerom, osobnim opredjeljenjem, osobnim iskustvom susreta s Isusom Kristom živim, uskrslim i prisutnim. Molimo da takvih apostola imamo, da se oni umnožavaju, da rastu u svojoj vlastitoj dužbini, ali da se šire u širinu; da Crkva bude prisutnost u našim intelektualcima, u našim radnicima, u svim zanimanjima koje ljudi vrše; da bude prisutnost, sakrament Krista. A gdje je Krist, tu se uvijek događa spasenje. Tu ne smije nikad umrijeti nuda, tu će se uvijek događati ljubav.

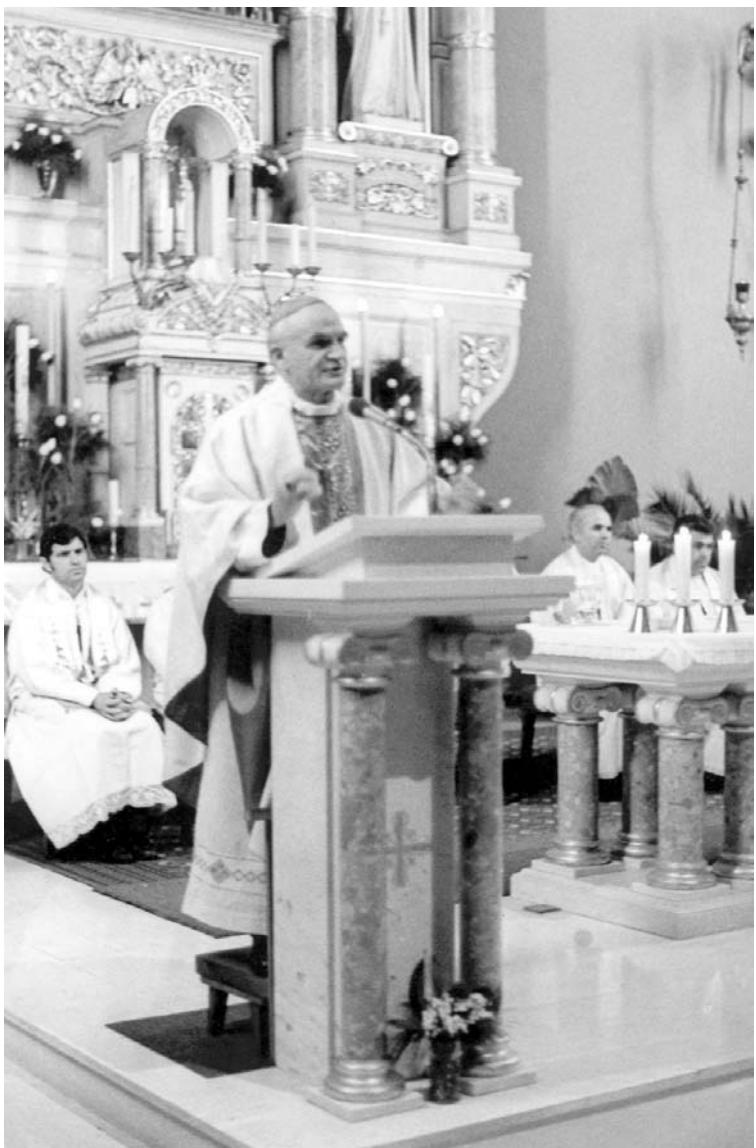
Duhovnost Ivana Merza - povezanost s Petrom

Ima znakova na nebu i na zemlji. Na zemlji je znak i papa Ivan Pavao II. Što je Ivanu značio papa! Prilika možda krhka, ali prilika jedne osobe koja predstavlja samoga Isusa Krista. Krist po njemu govori, Krist po njemu pokazuje put. Zato odanost papi! Ta povezanost s Petrom bila je duhovnost Ivana Merza. On je zaista nosio cijelu Crkvu, ljubio je cijelu Crkvu i uprisutnio cijelu Crkvu kud je došao, gdje je progovorio i gdje je molio. Ova razmišljanja neka i nas potiču da bude sve više onih koji će slijediti tu vjeru, to nadahnuće. Amen!

(*Glasilo Postulature IVAN MERZ, br. 1-2. 1979./ 1980. str. 45.-47.*)

*Nadbiskup Franjo Kuharić
propovijeda o Ivanu Merzu
15. XII. 1979. u dvorani
Bazilike Srca Isusova.
Na slici: sudionici
komemorativne svečanosti.*

*Nadbiskup Franjo Kuharić predvodi koncelebriranu sv. misu
i propovijeda u Bazilici Srca Isusova na proslavi
Dana Ivana Merza 10. svibnja 1982. god.*

1982.

Ivan Merz - čudo milosti Božje

*Propovijed zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića
na proslavi Dana Ivana Merza u Bazilici Srca Isusova
10. svibnja 1982.*

Draga braćo i sestre! Imamo pred sobom Božju riječ, imamo pred sobom jedan život. Božju Riječ čuli smo u Evandelju: "Tko ima moje zapovjedi i čuva ih, taj me ljubi; a tko mene ljubi njega će ljubiti moj Otac, i ja ću ljubiti njega i njemu se očitovati." (Jv. 14,21). Imamo pred sobom jedan život; to je život sluge Božjeg Ivana Merza. Možemo reći da ovo današnje Evandelje tumači taj mladi život.

Obraćenje - uvjet da Bog prebiva u čovjeku

Srž današnje evanđeoske poruke jest ova: "Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ, pa će i Otac moj ljubiti njega, i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti." To je misterij kršćanina, čovjeka u kojem prebiva Bog, u kojem živi Bog svojim beskonačnim neizrecivim, trojstvenim životom - Otac i Sin i Duh Sveti. Nalaze svoje prebivalište u duši kršćanina. Da bi se dogodio dolazak Božji u biće čovjeka, potrebno je da se u čovjeku dogodi ljubav, ljubav Božje Riječi. Potrebno je da čovjek uskladi svoju volju s voljom Božjom, da shvati istinu Božju i istinu o čovjeku, da shvati kako svoj smisao ima samo u Bogu; a da bi došao do te spoznaje, mora se u njemu dogoditi

obraćenje. U prvom čitanju iz Djela Apostolskih čuli smo izvještaj koji se dogodio u Listri: "Sjedio neki čovjek uzetih nogu, hrom od majčine utrobe, nikad nije hodao. Čuo je Pavla gdje govori. Pavao ga pronikne pogledom, vidje da ima vjeru u spasenje pa mu iza glasa reče: "Uspravi se na noge!" On skoči i prohoda. Zahvat Božji u bolesno tijelo, ozdravljenje hromog, djelo je Božje. U tom se čovjeku dogodila promjena. No još je dublji i čudesniji Božji zahvat u duhovnu dimenziju čovjeka, kada Bog osvijetli dušu i kada u njoj pokrene svoje božanske energije ljubavi; to se zove obraćenje.

Primjer obraćenja svetoga Pavla

Takvo je obraćenje iskusio Savao - progonitelj, Savao - mrzitelj; imao je hromu dušu da podje u susret Isusu Kristu Spasitelju. U Pavlu se dogodilo čudo Božje, dogodilo se obraćenje i Pavao je progledao, uzvjerovao. Pavao se je povjedio Isusu Kristu neograničeno svim srcem, svim bićem kroz cijeli život da bi za nj svedočio, da bi objavio milost Božju koja je njemu bila darovana, da bi otkrio što se može zbiti u čovjeku kad se u njemu dogodi kraljevstvo Božje, kad se u njemu upravitni Bog i kad se u njemu probudi Božji svijet.

Merz shvatio što znači živjeti Kraljevstvo Božje

Možemo reći - Ivan Merz je čudo milosti Božje. I njegova je duša bila zahvaćena posebnim Božjim zahvatom, bilo mu je darovano izuzetno svjetlo i poticaj, te je razumio i shvatio što znači živjeti kraljevstvo Božje i svjedočiti za nj i otkrivati ga drugima. To znači u sebi živjeti prisutnost samoga Boga. Znači u sebi nositi Boga koji je svetost, Boga koji je ljubav, Boga koji je apsolutna vječna istina. I kad se prisutnost Božja dogodi u čovjekovu biću, tada se događa istinski čovjek u punom smislu te riječi, jer tada se događa slika Božja u čovjeku. Čovjek pun Boga odražava Boga, zrači Boga svojim djelima, svojom

riječju, svojim životom svojim mislima pa tako kažemo: "To je Božji čovjek!"

Postupak za beatifikaciju treba dokazati da je Merz usvojio i živio Evandelje čitavim svojim bićem

Za slugu Božjega Ivana Merza, pokrenut je dijecezanski postupak koji ima pripremiti građu za njegovu beatifikaciju. To je dugi postupak. Tu se istražuje život do dna. Tu se traže sva moguća svjedočanstva i za i protiv. Želi se dokazati ljudskim mogućnostima opažanja i istraživanja, da se u tom čovjeku dogodilo kraljevstvo Božje u izvanrednoj punini. Kad se već pristupa takvom procesu, mora postojati uvjerenje da se zaista radi o čovjeku koji iza sebe ostavlja taj svijetli trag i koji može biti kandidat da mu Crkva dade svjedočanstvo i da ga postavi na oltar kao zagovornika i kao uzor. Dakako, taj proces nije dovršen, ali ono što стоји u pamćenju ljudi, u sjećanju njegovih suvremenika koji su s njime živjeli, djelovali, poznavali ga, utvrđeno je kao istinito da je taj mladi čovjek zaista pripadao Bogu, da je živio svoje krštenje, da je Evandelje usvojio čitavim svojim bićem kao pravilo života; da mu je Isus Krist uistinu bio put, istina i život, i da je tu svoju povezanost s Bogom trojedinim, svoju prijateljsku ljubav s utjelovljenim sinom Božjim živio i proživljavao i svjedočio u otajstvu Crkve. Ne kao neki samotnik, sam za sebe i sam u sebi nego uključen u Crkvu, u otajstvo Crkve, u otajstvo tijela Kristova.

Vjera Ivana Merza u dimenzijama Crkve

Vjera Ivana Merza bila je proživljavana u dimenzijama Crkve u cjelini njezina vjerovanja, a njegova je ljubav bila proživljavana u dimenzijama svijeta kako bi se spasenje Božje objavilo svakom čovjeku, a svjetlo Božje otkrilo svakoj duši, te da svaki čovjek uzmogne postati dionikom Kristova otkupljenja, križa i uskrsnuća. Iz te sveopće ljubavi, proširene u širinu srca Isusova, rasla je njegova revnost za apostolsko djelovanje.

Živjeti Boga u sebi, ali ne samo za sebe, nego živjeti ga i nositi za druge! Apostol. Svjedok. Objavitelj. Zato je blagopokojni kardinal Franjo Šeper godine 1973. mogao reći ovo o Ivanu Merzu: "Merz je bio čovjek enciklika, za njega je Papina riječ bila svetinja. Sentire cum Ecclesia - osjećati s Crkvom, to je bilo utjelovljeno u njemu. Nije to bila samo neka vojnička poslušnost i pokornost, nego ljubav prema Crkvi koja je govorila iz svake njegove riječi."

Merz živio Euharistiju u Bazilici Srca Isusova

Merz je živio četrdesetak godina prije Koncila i na njegovu primjeru vidimo kakav bi otprilike trebao biti kršćanin, koji se svim silama zalaže za koncilsku obnovu. Baš zato je Ivan Merz bio duboko, do dna srži i do dna svoga bića prožet svijeću da je Isus Krist uistinu jedini Spasitelj i da se njegovo spasenje događa iz pokoljenja u pokoljenje u otajstvu Crkve. Upravo stoga on je tu Crkvu ljubio, ljubio jednakom ljubavlju kao što je ljubio Krista. Tu je, u ovoj Bazilici Srca Isusova on sudjelovao na euharistiji, tu vam mogu pokazati klupu u kojoj je klečao pred svetohraništem. Tu je doživljavao svoje dnevne, žive i životne susrete s Prisutnim, sa Živim u otajstvu euharistije, blizim Bogom i čovjekom Isusom Kristom. Tu se on pričećivao; ali kad je primio u srce svoga Spasitelja, pričećivao se i s Crkvom, prihvaćao je u svoje srce cijelu Crkvu: i papu i biskupe i svećenike i sve vjernike, dobre i svete, pravedne i grijesne, sve je primao u svoje srce. Nije mogao zamisliti da bi mogao biti čovjek Kristov a da ne bude čovjek Crkve, jer bi bez Crkve Krist u povijesti bio davno zaboravljen.

Vjera Ivana Merza u učiteljstvo Crkve

Izato je Krist usadio u povijest i u tijelo, u biće svakog naroda i cijelog čovječanstva svoju Crkvu, svoje otajstveno tijelo, kroz koju neprestano struji krv otkupljenja: u Riječi, u sakramentima, u svjedočanstvu svetaca, u onima koje je Duh Sveti

*Nakon sv. mise u Bazilici Srca Isusova na Dan Ivana Merza
10. V. 1982. nadbiskup Franjo Kuharić susreo se sa studentima
u velikoj dvorani Bazilike i održao im je prigodno predavanje.*

postavio da povezuju taj veliki organizam, da povezuju u zajedništvu jedne vjere utemeljene na jednoj istini; u zajedništvu jedne nade koje je izvor uskrsnuli Gospodin; u jedinstvu jedne ljubavi koju Duh Sveti izlijeva u duše, koja se iz Trojstva izljeva u naše biće. Odatle to povjerenje, ta vjera Ivana Merza u učiteljstvo Crkve. Zato kaže naš blagopokojni Kardinal da je Merz bio čovjek enciklika.

Prvotna vizija koncilске obnove Crkve - obraćenje

Ovo pokoncilsko vrijeme, poznato vam je, braćo i sestre, nije prošlo i nije prolazilo bez potresa, nije bilo bez dubokih kriza u samoj Crkvi. Mi koji smo bili na Drugom vatikanskom saboru i koji smo pripremili tekstove koncilskih dokumenata, imali smo sasvim drugačiju viziju obnove Crkve nego što se je tu i tamo počelo tumačiti poslije Sabora. Mi smo imali viziju

obraćenja, to znači da se svi zaista moramo obratiti Bogu, da svi uistinu možemo živjeti Božju Riječ, čuvati, kako Isus kaže, zapovijedi Božje živeći tako u ljubavi prema Bogu i ljudima. Stoga smo smatrali da su svi koncilski dokumenti usmjereni savjesti, srcu, razumu tako da naš unutarnji svijet bude rasvjetljen Božjom riječju i Božjom istinom. Ako je Isus Krist došao u svijet i u povijest kao Bog koji je postao čovjekom, onda je došao zato da u čovjeku izvrši božansku promjenu; da ponovno u čovjeku palome, u čovjeku grješniku, u čovjeku otuđenome uspostavi sliku Božju, da uspostavi Kraljevstvo Božje i da tako u čovjeku započne gradnju boljeg svijeta, Božjeg svijeta. Kraljevstvo Božje ostvaruje Isus u nama i zato se u nama mora dogoditi obraćenje; a to znači prihvatići Boga u svoj njegovoj istinitosti i zahtjevnosti, mijenjati se prema njegovoj slici a ne njega svoditi u okvire svojih prohtjeva.

Merz u papinstvu gleda jamstvo i sigurnost istine

Braćo i sestre! To je dobro osjetio Ivan Merz; Crkva mora očitovati svijetu Božje lice, a to znači u svakome od nas lice Krista Raspetoga. Da su apostoli tako rezonirali kako su rezonirali neki mislioci u ovom našem vremenu razmišljajući o obnovi Crkve, onda su odmah na početku trebali zašutjeti jer i oni su došli u jedan svijet koji nije očekivao Kraljevstvo Božje, koji im nije bio raspoložen da povjeruje u Krista Raspetoga i da ga slijedi. Bio je to grčko-rimski svijet pun materijalizma, pun sebičnosti, pun raspuštenosti; a apostoli dolaze u susret tom svijetu naviještajući otajstvo križa. Jer tko hoće biti Božji, mora ući u misterij u samome sebi, te umrijeti starome čovjeku, da bi živio novi čovjek, Božji čovjek. To je isto i danas i u svakom pokoljenju i zato je Ivan Merz znao da mora biti jamstvo istine, da mora biti sigurnost istine i da Bog nije mogao svoju objavu prepustiti hirovima svijeta, ni vrtlozima ljudskih misli, ni subjektivizmu ljudskih strasti. Bog je morao u svojoj mudrosti svoju spasiteljsku i oslobođiteljsku riječ zaštititi od

rasula i sačuvati je za pokoljenja do konca svijeta, kako bi se moglo čuti što je rekao, što hoće, kako si zamišlja čovjeka otkuljena i spašena na zemlji i potom budućeg nebesnika. I tu sada dolazimo do Merčeve vjere u papinstvo. Sasvim dosljedno je Ivan Merz razumio Isusovu riječ upravljenju Petru: "Ti si stijena i na toj stijeni sagradit će Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati." I sasvim dobro je Ivan Merz razumio da je Petru bilo rečeno: "Pasi ovce moje, nisi jaganjce moje." I da mu je bilo još rečeno da učvrsti braću svoju u svim mogućim strujanjima, razmimoilaženjima, sukobljavanjima ideja, misli, teorija. Stoga Merz gleda prema Stijeni, i zato mu je Papina riječ, riječ koja dolazi sa Stijene, riječ Istine, jer vjeruje da Bog ne iznevjeruje svoja obećanja.

Bez poslušnosti papi nema pravog kršćanina

U današnjem Evandjelu smo čuli: "Branitelj Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas u svemu i dozivati vam u pamet sve što vam rekoh." To znači, Duh Sveti se daje svakom u Crkvi, ali prema njegovoj funkciji, njegovoj odgovornosti, njegovu poslanju. I ako Isus obećava Duha Sveteoga kao trajnog branitelja i učitelja svete Istine svojoj Crkvi, onda ga sigurno obećava u prvom redu onome koga je postavio kao stijenu, Petru i s njim povezanim biskupima da budu učiteljstvo Crkve i da prenose riječ Božju koju su primili, ne kao gospodari, nego kao sluge, sluge istine. Zato razumijemo kako je taj Božji čovjek, Ivan Merz, poštivao Papu. Nema bez te poslušnosti Papi pravog kršćanina, a pogotovo svetog čovjeka. Drugi vatikanski sabor i te kako naglašava funkciju Petra u Crkvi, funkciju biskupa u Crkvi. Treba čitati veliku konstituciju o Crkvi - Lumen Gentium (Svjetlo naroda). Na žalost imali smo priliku čuti i vidjeti u pokoncilskom vremenu kako se je stavljala u pitanje riječ koja je dolazila sa Stijene i kako se napadao papin autoritet.

Merz ima poruku i za naše dane - slijedimo ga u vjeri i ljubavi prema Kristu i Crkvi

Stoga Ivan Merz ima poruku i za naše dane. Ako ga štujemo kao mladoga čovjeka koji je sazrio u dubokoj vjeri kroz zajedništvo Crkve, onda neka nam bude primjer. Slijedimo ga u vjeri kakvu je nosio u svom srcu, slijedimo ga u ljubavi kojom je ljubio Isusa Krista, Crkvu, i čovjeka. Slijedimo ga u poslušnosti vjere i u odanosti koju je nosio u srcu prema onome komu Isus reče: "Ti si stijena i vrata paklena neće je nadvladati." I zato danas molimo da takvu obnovu prihvativimo, provodimo, živimo u svom osobnom životu. To je poziv svakom članu Crkve. U meni se osobno milošću i dobrotom Božjom mora dogoditi Božji svijet, u meni i u svakom osobno mora se dogoditi tajna spasenja. "Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti." Onda će Kraljevstvo Božje biti pepoznatljivo i privlačno i u ovakvom svijetu. Amen.

(Glasilo Postulature IVAN MERZ br. 1-3, 1985.g. str. 18-21)

*Nadbiskup Franjo Kuharić predvodi koncelebriranu sv. misu u Bazilici Srca Isusova na proslavi Dana Ivana Merza
10. svibnja 1982. god.*

1993.

Čist i savršen katolik s univerzalnim srcem Crkve

Propovijed Kardinala Franje Kuharića na svetoj misi prigodom proslave 65. obljetnice smrti Sluge Božjega Ivana Merza 10. svibnja 1993. u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu

Tajna unutarnjeg života - prisutnost Božja u čovjeku

Draga braćo i sestre u Isusu Kristu! Tajna unutarnjeg života svakog čovjeka je tajna ljubavi i tajna prisutnosti Božje u čovjeku. "Tko ima moje zapovijedi i čuva ih, taj me ljubi, a tko me ljubi, njega će ljubiti moj Otac. I ja ću ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti." To znači da ćemo u njemu živjeti i on će živjeti u zajedništvu presvetoga Trojstva, a učitelj tога života i ostvaritelj тога života u unutarnjem biću čovjeka je branitelj, Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime. "Poučavat će vas u svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh." Riječ se Božja razumije u svjetlu Duha Svetog. Pavao piše: "Nitko na može reći Isus Krist, osim u Duhu Svetom." Elizabeta, kad je pokucala nazaretska djevica na njezinu vrata, kad je začula njezin pozdrav, napunila se Duha Svetog. I tek onda u Duhu Svetom bila je poučena tko je Marija i rekla: "Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje." U Duhu Svetom je prepoznala u njoj majku našega Gospodina kad kaže: "Otkuda meni to da k meni dolazi majka moga Gospodina?"

Čovjek ispunjen Kraljevstvom Božjim može ostvarivati poslanje Isusa Krista

Stoga duhovni život nije neka filozofija, nego je duhovni život zajedništvo u vlastitom biću sa samim Bogom. Duhovni život je uzdignuće pameti, srca, savjesti u svjetlo Božje. I Duh Sveti prosvjetljuje, Duh Sveti jača, Duh Sveti oduševljava i tako Duh Sveti učvršćuje u čovjeku Kraljevstvo Božje. Onda takav čovjek, ispunjen Kraljevstvom Božjim, može ostvarivati poslanje, poslanje samoga Isusa Krista. Isus često naglašava da je poslan. Poslan je od Oca, on vječna Riječ utjelovljena u krilu Djevice, Isus Krist, Bogočovjek, poslan je u svijet, usađen je u povijest da spašava. Da objavljuje tajnu Boga živoga, da objavljuje tajnu čovjeka i da se spasenjem Kristovim mijenja svijet, mijenja povijest promjenom čovjeka u njemu samome. U tom poslanju Isusa Krista sudjeluje cijela Crkva.

Svaki kršćanin treba biti prisutnost Crkve i samoga Isusa Krista tamo gdje živi

Crkva je zajedništvo okupljenih, onih koji su uzvjerovali Ljubavi, kako kaže apostol Ivan. Koji su uzvjerovali Ljubavi, prihvatali Isusa Krista, kršteni u njegovo ime, preporođeni Duhom Svetim postaju novost, novi Božji narod i ucijepljeni su u Krista kao mladice u trs da bi čovjeka oživila tim božanskim sokovima koji istječu iz samoga Trojstva i darom Duha Svetoga ulijevaju se u naše duše i u naš život.

Stoga svaki kršćanin, svaki vjernik, svaki član Crkve participira u poslanju Kristovu. Da ga svjedoči i objavljuje tamo gdje jest, tamo gdje živi, gdje radi, u svim svojim odnosima, na svom radnom mjestu. Da bude prisutnost Crkve i prisutnost samoga Isusa Krista svojim životom, svojom riječju, svojim radom, svojim žarom za dobro. To je apostolat.

Duh Sveti ostvaruje u Crkvi skladno zajedništvo

Dakako, Crkva je organizirano zajedništvo kojem je sam Isus Krist rasporedio i možemo kazati stupnjevao odgovornošti, da bi to zajedništvo bilo skladno, harmonično, da bi zaista bilo zajedništvo koje okuplja jedna vjera, nada, ljubav. Da bude, kao što je zapisano u djelima apostolskim, za prvu Crkvu cor unum et anima una - jedno srce i jedna duša. To ostvaruje Duh Sveti u zajedništvu Crkve. Duh Sveti ljubav, Duh Sveti branitelj, Duh Sveti koji doziva u pamet sve što nam je rečeno iz ustiju božanskog Spasitelja i zapisano u Evandelju. On to doziva u pamet, on to tumači.

Duh Sveti u Crkvi pali posebna svjetla da bi Crkva pozivala i oduševljavala

Ali u Crkvi postoje posebna svjetla koja Duh Sveti pali. Nažalost nisu svi kršćani svjesni svoga poslanja. Ne žive svi kršteni otajstvo prisutnosti presvetog Trojstva u svom biću i svom životu. U mnogim kršćanima je ugašeno svjetlo i mrtve duše hodaju svijetom, makar su u dan svojega krštenja preporođeni i od Boga rođeni. Prema tome radi se o našem odgovoru poticajima Božjim, poticajima Duha Svetoga, o našoj vjernosti unutarnjem glasu kojim Bog privlači dušu, privlači čovjeka, hvata ga za srce, da ga osvoji, da ga učini svjetlom. Zato i u Crkvi, tom narodu Božjem, u kojem hodaju ti grešnici i sveci Duh Sveti odgaja pojedina svjetla da bi svjetlila, da bi pozivala, oduševljavala, obasjavala; i to su ti ljudi koji su vjerni Duhu Svetom ostvarili puninu zrelosti kršćanskog života.

Niz slugu Božjih iz Hrvatske čiji život može biti svjetlo

Među takve možemo ubrojiti i slugu Božjega Ivana Merza, kao što ubrajamo slugu Božjega Alojzija Stepinca, slugu Božjega biskupa Josipa Langa, slugu Božjega Vendelina

Vošnjaka, slugu Božjega Antu Antića. Evo imamo već jedan niz Božjih slugu za koje se Crkva odlučila provesti postupak, po svim kanonskim propisima najstroži postupak, da se ispita sve o njima - što su govorili, što su radili, kako su djelovali, postupali, kako su vršili svoj poziv, kako su živjeli svoj život, da bi zaista taj život mogao biti svjetlo, da bi se mogla dati čast olatra da budu štovani u Crkvi kao od Crkve potvrđeni sveci Božji. U niz tih slugu Božjih iz Zagreba i Hrvatske ulazi i Ivan Merz.

Ivan Merz bio svjestan da nosi u sebi poslanje Crkve, premda je odrastao u liberalnoj sredini

Sluga Božji Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački, bio je nadbiskup u Crkvi s posebnom odgovornošću za Crkvu po hijerarhijskom rasporedu, kako je Isus Krist organizirao svoju Crkvu. Sluga Božji Vendelin Vošnjak bio je redovnik, franjevac, sluga Božji Josip Lang biskup, također apostolski nasljednik, sluga Božji Ante Antić opet redovnik, franjevac, a sluga Božji Ivan Merz vjernik, vjernik Kristov. Dakle nije bio uključen u hijerarhijske odgovornosti u Crkvi. Ali je bio svjestan da nosi u sebi poslanje Crkve; u svom pozivu, na svom radnom mjestu, u svom vremenu da bude apostol. Za tu apostolsku službu kao Kristova vjernika oduševljavao ga je i odgajao Duh Sveti. Nije rođen u jednoj, rekli bismo pobožnoj, katoličkoj obitelji. Rođen je u jednoj liberalnoj sredini gdje se pripadnost Crkvi smatrala nečim formalnim u okviru kulturnog kruga, ali nije u obitelji bilo one duboke osvijedočene vjere. Ne znam koliko je u njegovoj obitelji bilo zajedničke molitve. Ali su se sigurno vršili neki čini pripadnosti Crkvi, no to je bilo sve površno, tako da je i on rastao u toj jednoj površnosti, gotovo neupućenosti, sve do svršetka realne gimnazije.

*Kardinal
Franjo Kuharić
predvodi
koncelebrirano
misno slavlje
i propovijeda
u Bazilici
Srca Isusova
na proslavi Dana
Ivana Merza
10. svibnja 1993.*

Ivan se svim srcem odlučio za Isusa Krista

Tada se susreo opet s jednim vjernikom, laikom, profesorom Ljubomirovom Marakovićem koji je imponirao mladom nadarenom Ivanu. Imponirao mu je svojom stručnošću, svojom kulturom, svojim poznavanjem književnosti, ali i svojim životom koji je bio život zreloga uvjerenoga vjernika, katolika. Tako ga je zapravo Ljubomir Maraković uveo u vjerničke misli i utjecao na njega da se i odluči za Isusa Krista, da se odluči svim srcem, zaista svim srcem.

Merz majci iz Pariza: "Katolička je vjera moje životno zvanje!"

Kao mladi čovjek, mladi Ivan, poslije svoga obraćenja, a to je opet zahvat Duha Svetoga u njegovu dušu, kad je izvučen iz indiferentizma, iz liberalizma, iz površnosti, kad je uveden u dubine Božje riječi i Božje ljubavi, on želi to živjeti svim srcem. Piše 6. studenoga 1921. svojoj majci: "Katolička je vjera moje životno zvanje." Dakle, on je shvatio da vjera nije nešto što zahvaća jedan mali dio našeg unutarnjeg svijeta, nego je vjera

nešto što zahvaća sav unutarnji svijet, što prosvjetljuje misli, savjest i srce i što čovjekovu slobodu jednostavno usmjeruje da bira istinu, da bira uvijek ljubav, da ostvaruje život Kraljevstva Božjega. To nije lako. Treba u sebi svladavati otpor. Zato on kaže: "Cijelo kršćanstvo sazdano je na žrtvi. Tko ne zna što je žrtva, ne može razumjeti kršćanstvo." To je ono Pavlovo: "Treba umrijeti." Treba umrijeti grijehu da bismo živjeli u Kristu i da bismo onda bili svjetlo kao što reče Isus: "Vi ste svjetlost svijeta."

Pokora kod Merza izraz je ljubavi kako bi drugi otkrili tajnu Raspetog i Uskrslog

Suočen u svom vremenu i kao student i kao časnik za vrijeme rata s jednim svijetom koji je bio daleko od pravoga kršćanskog života, shvatio je da se on u tom svijetu može održati, rasti i biti svjetlo samo uz cijenu žrtve, odricanja. Zato mu je pokora bila izraz njegove ljubavi. Kad je Merz jednom otkrio ljubav Boga prema sebi i kad je otkrio raspetu ljubav Sina Božjega i kad je ušao u tajnu probodenog Kristova Srca, onda je shvatio da mora ljubiti svim srcem i vjerovati svim srcem da bi onda i drugima bio instrument Duha Svetoga da otkriju tu tajnu ljubavi, tu tajnu raspetoga i uskrsnuloga. To je bio njegov apostolski žar, njegovo oduševljenje.

Ivan Merz može imponirati mlađoj generaciji inteligencijom, naobrazbom i napose svetošću života

Mlad čovjek. Zato može imponirati i mlađoj generaciji našeg vremena. Toj mlađoj generaciji, koja je izložena još strašnjim razornim utjecajima nego što je bilo Merzovo vrijeme. Kada se mladi čovjek mora zaista opredijeliti svim srcem da bi živio protiv struje, da bi živio protiv takvog svijeta kakav on jest, ali da bi živio za taj svijet, da bi bio suradnik Božji u spasenju baš takvoga i toga svijeta, to može samo onaj koji je

nošen snagom Duha. O njemu kaže njegov duhovni vođa isusovac pater Vrbanek: "Smogao je naučiti deset jezika, svladati građu koja se traži za dva doktorata, ospособити se za četiri zvanja - časnika, profesora, književnika i svećenika, premda svećenik nije bio." Ali imao je u najpunijem smislu svećeničku dušu. To znači dušu raspoloženu da spašava braću vlastitom žrtvom. Prema tome nije bio neki primitivac kao što ste slušali gotovo pola stoljeća. Naše mlade generacije su slušale u škola-ma gotovo pola stoljeća kako je vjera zatucana. Ivan Merz može imponirati svojom inteligencijom, svojom naobrazbom, svojom superiornošću nad, često, jednim duhovnim analfabetizmom onih koji kažu da su učeni, a duhovni su analfabeti.

Ali čime on mora imponirati - to je svetost života. I, ako mlađi žele otkriti radost tog života u Bogu i s Bogom, ako žele otkriti i svu tu dubinu zajedništva kada Bog živi u nama i mi u Bogu, onda moraju doći na izvore iz kojih se hrani taj život. Zato je Ivan Merz bio čovjek duboke molitve, razmatranja o Božjim stvarnostima, ali čovjek koji je živio s Crkvom i u Crkvi, u njezinim otajstvima.

Živio je na izvorima Riječi Božje i Euharistije

On je jednostavno bio uronjen u otajstvo mise. I ovdje u ovoj Bazilici viđali su ga kako svetački prati misu i u njoj sudje-luje. Silno se razveselio kad se pojavio prvi prijevod misala; sad je misal pružen u ruke vjernicima da mogu sudjelovati i pratiti misu u njezinim neizmjernim dubinama ljubavi. Dakle, živio je na izvorima, na izvorima riječi Božje, na izvorima Eu-haristije. Klanjalac. Kada je umro, 10. svibnja 1928., onda je njegov vrlo blizi suradnik, također profesor, napisao za njega: "On je bio čist i savršen katolik." Mi se danas nekako stidimo isticati da smo katolici. Što znači katolik? Imati univerzalno srce Crkve koga nema nijedna sekta. Imati univerzalno srce

Crkve kojom se onda grli Bog i čovjek. Zato zaista s pravom reče ovaj suradnik sluge Božjega Ivana Merza: "On je bio čist i savršen katolik. Katolik s papom i za papu, katolik kojem u duši žive sve svete knjige, svi crkveni oci, svi koncili, sve dogme, sve enciklike, sve ceremonije, sve zapovjedi, svi katekizmi, sve nepogrešivosti, svi biskupi, svi svećenici, sva svetohraništa, svi siromasi, svi redovnici čitavog svijeta."(Dušan Žanko, »Duša dr. Ivana Merza«, Život br. 5, 1938., str. 251.)

Merz živio otajstvo Crkve svojom svetošću

To je to univerzalno srce Crkve koje ima katolik ako jest katolik. Jamstvo za to jest hijerarhija. Zato je on bio čovjek Crkve u punom smislu. On je Crkvu živio u njezinu otajstvu poslanja, u njezinom otajstvu ljubavi, u njezinom svjedočanstvu za istinu. On je živio otajstvo Crkve svojom svetošću. Zato nije glumio kad je molio: "Vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu...", jer on je u sebi živio to otajstvo jedinstva i svetosti i katoliciteta i apostolskog poslanja.

Papa Ivan Pavao II. stavlja Merza za uzor mladima

Zato je mogao papa Ivan Pavao II kazati skupini mlađih 1982.: "Dragi moji mlađi Hrvati, štovatelji sluge Božjega dr.Ivana Merza. S radošću pozdravljam vas koji ste u tako velikom broju došli u vječni grad. Vi se nadahnjujete idejama profesora Merza. On je veoma ljubio Crkvu i Kristovog namjesnika. Kada su ga jednom zapitali zašto ljubi katoličku Crkvu i svetog Oca odgovorio je: 'Jer u Crkvi vidim jasnu sliku Spasitelja i Boga Isusa, a u svetom Ocu Papi pod prilikom čovjeka vidim Boga i Gospodina svoga.' Evo vam primjera! Pozdravite mlađe u dragoj Hrvatskoj i recite im neka i oni kao dr. Merz budu uvijek vjerni Crkvi i hijerarhiji. Neka ljube Isusa i Mariju. Papa vas voli i blagoslovuje, sve vas i vaše obitelji."

Apostolat zahtijeva vjernika potpuno ispunjena Kristom

Sigurno prilike današnjeg svijeta u našoj domovini Hrvatskoj poslije svih ovih razaranja duše, savjesti i srca koja smo proživljavali i koja nisu prestala, jesu teške. Apostolat zahtijeva potpuno Kristom ispunjenog vjernika koji će živjeti i biti živo Evandelje i tako privlačan objaviti da postoji i drugaćiji svijet i bolji svijet. Ivan Merz reče: "Sva ljudska djelatnost mora biti radi Ljubavi, radi apostolata, radi toga da se širi kraljevstvo Božje među ljudima. Kršćanstvo podređuje svaku ljudsku djelatnost duhovnom i svrhunaravnom cilju čovjeka."

Duh Sveti djeluje kroz razne organizacije i pokrete

Postoje danas u Crkvi razni načini apostolata. Duh sveti djeluje. On djeluje kroz razne, ne samo strogo definirane organizacije, nego i kroz razne pokrete koji su otvoreni. Ja bih tu spomenuo pedesetu obljetnicu postanka jednog pokreta koji je vrlo raširen u svijetu, prodire u sve sredine, a strogo je katolički, strogo je povezan s hijerarhijom, a to je Djelo Marijino. Poznato više pod imenom fokolarini (focolare - ognjište), koje grije i na kojem se mogu ugrijati hladni i ozebli. Tu su i Neokatolici. Sada su imali jedan susret u Beču na kojem je bilo oko 120 biskupa, a Papa im je uputio pismo. To je isto jedan pokret koji je otvoren, ali želi jednostavno novom evangelizacijom tako promijeniti ljude da budu apostoli svim srcem, svom dušom i zato su prema njima neki ovako sumnjičavi da su sekta. Nisu sekta. Nego se u početku formacije ipak, rekao bih, malo zatvore da provjere, da prodube, da opet ponovno dozovu u pamet onima koji žele biti Božji što to znači, na kojim izvorima hranići dušu da bi ih onda osposobili pa poslali u svijet...

Nova situacija u Crkvi zahtijeva jedan novi način organizacije

Nova situacija u Crkvi zahtijeva opet jedan novi način organizacije. Tu su sasvim propisani kanonski propisi kako se u Crkvi postaje organizacija za Crkvu. I tu se ide jednom stupnjevitošću, dok se ne dođe konačno do onog javnog organiziranja, da je onda ta zajednica tako povezana s hijerarhijom, da je jednostavno nerazdvojiva od hijerarhije i odgovorna za sve što radi Crkvi i djeluje odgovornošću Crkve. Zato postoji jedan rast.

Stupnjevi su prema kodeksu privatna društva u Crkvi, gdje se također dobivaju odobrenja od hijerarhije određenih statuta, određenih organizacija, ali na nižoj razini odgovornosti s obzirom na Crkvu. Tako oni sami nose odgovornost i ne moraju se uvijek pozivati da sve što oni kažu da je sve to riječ Crkve. Tako imamo već sada društvo katoličkih liječnika, priprema se i društvo katoličkih prosvjetnih radnika, također društvo - pokret za zaštitu života i obitelji, pokret mladih, ali to je sve u nastajanju i provjeravanju.

Mora se osluškivati nove tonove kako razmišljaju današnji mladi

Eto, braće i sestre, nekoliko razmišljanja o Ivanu Merzu, i ne samo o Ivanu Merzu nego i o Crkvi i o svakome od nas, što smo, zašto smo i kako smo u Kristu svi poslani, svaki na svom mjestu da bude apostolski djelatan svojim primjerom, životom i riječju... Ali morat će se osluškivati nove tonove kako razmišljaju suvremeni mladi i kako tim suvremenim mladima, izloženim daleko težim napastima nego što su to bila ona vremena, kako ih opet oduševiti za Isusa Krista, za Crkvu, za spasenje braće. Zato treba mnogo moliti da Branitelj dođe i da on pouči i da dozove u pamet sve što nam je Isus rekao. Amen.

(Glasilo Postulature IVAN MERZ br. 1-2, 1994. g. str. 14-19)

1996.

Merz – apostol liturgijske obnove prije Drugog vatikanskog sabora

*Predgovor kardinala Franje Kuharića
disertaciji Ivana Merza*

Upovodu stote obljetnice rođenja Sluge Božjega Ivana Merza (1896.-1996.) započelo je izdavanje njegovih Sabranih djela od kojih je jedan dio do sada ostao u rukopisu. Kao prva knjiga u tome nizu jest njegova doktorska disertacija na francuskom pod naslovom "Utjecaj liturgije na francuske pisce". U nastavku predgovora Kardinal piše:

Zahvaljujem Postulaturi za proglašenje svetim Ivana Merza i izdavaču da je to djelo, kao i ostala koja će slijediti, ponuđeno našoj javnosti.

Sluga Božji Ivan Merz umro je 1928. godine u 32. godini života, ali njegovo djelo ima poruku i za naše suvremenike. Drugi vatikanski sabor posvetio je veliku pozornost liturgijskoj obnovi. Crkva upravo iz liturgije živi svoju vjeru, svoju zahvalnost Bogu, svoju ljubav. Crkva iz liturgije, a to znači iz euharistijskog slavlja i sakramenata, crpi snagu za svoju svetost. Drugi vatikanski sabor kaže: "Doista, liturgija kojom se osobito u božanskoj žrtvi Euharistije vrši djelo našeg otkupljenja, u najvećoj mjeri pridonosi da vjernici životom izraze i drugima očituju otajstvo Kristovo i narav prave Crkve." (SC 2).

Liturgija je zaista izvor i središte života Crkve. Stoga je Crkva u liturgiju sabrala svu svoju pobožnost i izražava je mnogostrukim nadahnućima ljepote i dostojanstva. Arhitektura, slikarstvo, skulptura, glazba u liturgiji crpi svoja najuzvišenija nadahnuća i izraze. Tako Crkva u liturgiji ulijeva kroz pobožnost očitovanje uzvišene ljepote. Stoga je razumljivo da uzvišenost i ljepota liturgije, proživljena vjerom, ne ostavlja ravnodušnima ljudu koji u sebi nose težnju za lijepim, uzvišenim i vječnim.

To je osjetila mlada duša Ivana Merza u Parizu. Sam ponesen iskustvom liturgijskog života, piše svoju doktorsku raspravu kako je liturgija utjecala na francuske pisce. Nisu rijetki koji su baš kroz liturgiju nalazili put do Boga i doživjeli obraćenje. To je dobro osjetio Ivan Merz jer je sam u liturgiji našao susret s Bogom, i daje svjedočanstvo kako sveta liturgija posvećuje čovjeka. Sudjelujući u misi, hraneći se tijelom Kristovim i riječju Božjom, rastao je do pune kršćanske zrelosti. Možemo ga smatrati apostolom liturgijske obnove mnogo vremena prije Drugog vatikanskog sabora.

U vjerskom odgoju hrvatske katoličke mладеžи, polagao je najveću pozornost upravo liturgijskom životu mладих da rastu u

uvjerenju vjere i čestitosti života. Ovo djelo svojim sadržajem i sadašnjem naraštaju mладих, a pisao ga je млади Merz, može biti otkriće i poticaj na aktivno sudjelovanje u svetoj liturgiji.

Na sve читatelje zazivam Božji blagoslov

Zagreb, 14. rujna 1996.

+ Franjo Kard. Kuharić,
nadbiskup zagrebački

1996.

Svjedok za Isusa Krista u savršenosti života

*Poruka kardinala Franje Kuharića
sudionicima Simpozija o Ivanu Merzu u Parizu 1996.*

Prigodom simpozija o Ivanu Merzu koji se održao 9. studenog 1996. g. u Parizu prigodom 100. obljetnice Merčeva rođenja zagrebački nadbiskup Kardinal Franjo Kuharić uputio je preko prof. Ivanke Jardin, vicepostulatora kauze Ivana Merza u Francuskoj, dopis i pozdravnu poruku svim sudionicima simpozija. Donosimo je ovdje u cijelosti:

Poštovana Gospođo!

Primio sam Vašu obavijest da se u Parizu 9. studenog održava studijski dan posvećen životnom djelu Sluge Božjega dr. Ivana Merza. Taj susret organiziraju, kako pišete, Zagrebačko sveučilište, Sorbona i Institut Catholique. Poštovani organizatori tog Studijskog dana jamče da će taj dan biti zaista bogat sadržajem i porukom, nadahnut primjerom Sluge Božjega dr. Ivana Merza.

Stoga srdačno pozdravljam organizatore susreta, sve audio-nike, posebno predstavnike Crkve u Francuskoj. Upućujem svoj posebni pozdrav mons. Patricku Valdrini-u, rektoru Katoličkog instituta u Parizu.

Dr. Ivan Merz je bio student slavne Sorbone. Nadahnuće su mu bili veliki francuski kršćanski pisci i liturgija Crkve. Izrastao je u Parizu kao cjelevita ličnost vjere i kulture srca i savjesti.

U ovom vremenu Europa proživljava duboku krizu na misaonim i moralnom planu. Uzrok su te krize razna filozofska i ideoološka mišljenja i tumačenja samoga čovjeka koja odbacuju punu istinu o čovjeku koju crpimo samo iz vjere u Božju Riječ. Vrijednosti koje ostvaruju čovjekov život u punini i cjelovitosti njegova bića i smisla, imaju svoj nepresušivi izvor u Objavi Božjoj koju nam Crkva neumorno predaje i tumači.

Sluga Božji dr. Ivan Merz bio je svim srcem čovjek Crkve i sa svim povjerenjem odan Petrovu Nasljedniku kao čuvaru i jamcu Istine. Taj mladi čovjek, u svom vremenu, izrastao je kao svjedok za Isusa Krista u savršenosti života. Ostvario je Isusovu riječ: "Vi ste svjetlost svijeta" (Mt 5,14). Stoga vjerujem da će tako odlično skup, razmatrajući život i djelo dr. Ivana Merza, otkriti svjetlo njegova primjera i našem vremenu.

Dok s dubokim poštovanjem upućujem pozdrav svim sudionicima, želim za uspješan rad Božji blagoslov

Zagreb, 7. XI. 1996.

+ Franjo Kard. Kuharić

Predavači na Simpoziju o Ivanu Merzu održanom u Parizu na Sorboni i Katoličkom institutu 9. XI. 1996. prigodom proslave 100. obljetnice njegova rođenja

Na slici s lijeva na desno: dr. Marin Škarica, dr. Milka Jauk Pinhak, dr. Henrik Heger, dr. Marc Gjidara, prof. Ivanka Jardin, dr. Božidar Nagy.

1998.

Merz primjer mladima u otkrivanju Boga

Pismo Kardinala Franje Kuharića postulatoru kauze o. Božidaru Nagyu nakon primljene Pozicije Ivana Merza.

1998. god. bila je dovršena Pozicija za kauzu Ivana Merza. To je temeljni dokument kojim se dokazuju herojske kreposti Sluge Božjega. Napisao ju je mons. Fabijan Veraja, a objavila je Vatikanska izdavačka knjižara. Postulator o. Božidar Nagy poslao je primjerak Pozicije kardinalu Franji Kuhariću. Kardinal mu je odgovorio pismom od 23. rujna 1998:

Velečasni Oče,

Primio sam knjigu mons. Fabijana Veraje kao Poziciju Sluge Božjega Ivana Merza pa Vam zahvaljujem za knjigu i za pažnju. Veseli me da kauza Sluge Božjega ide naprijed i još će biti radosniji kada i njega Sveti Otac proglaši blaženim da bude poruka s neba i uzor života na zemlji suvremenoj mладеžи koja je izložena strašnim napastima suvremene civilizacije.

Sveti su uvijek suvremeni jer je svetost ostvarenje otkupljenja u čovjeku do "punine Kristove" (usp. Iv 1,16) koja nikad ne zastaruje. Sluga Božji Ivan Merz može biti primjer mladima baš u tom otkrivanju Boga kojega je njegova mlada duša tražila i nalazila kao svoju Ljubav u veoma nesklonim vanjskim okolnostima. U svakom traženju i otkrivanju Božjih stvarnosti prisutan je Duh Sveti kojemu je mladi Ivan bio po-

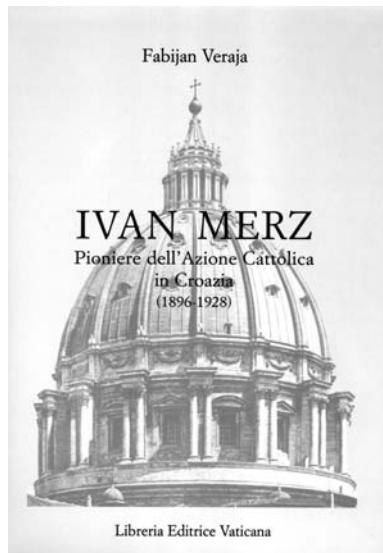
slušan. On je primjer da se u svim okolnostima života, makar se protivile Božjim planovima s čovjekom, može rasti do kršćanske savršenosti. Svetost je mladost u svakoj dobi života jer je to neprolaznost Božje prisutnosti u duši čovjeka.

U Vašem nastojanju da dovedete do sretnog završetka kauzu želim Vam Božji blagoslov, uz iskreni pozdrav u Gospodinu

Zagreb, 23. IX. 1998.

Franjo kard. Kuharić,
nadbiskup zagrebački u m.

(*Glasilo Postulature IVAN MERZ, br. 1-2, 1998., str. 5*)

Naslovna stranica Pozicije Ivana Merza - temeljnog dokumenta u procesu za njegovo proglašenje blaženim. Napisao ju je mons. Fabijan Veraja, a objavila ju je Vatikanska izdavačka knjižara 1998. Pozicija ima 1104 str. Naslov Pozicije, koja je pisana talijanskim jezikom, glasi: Ivan Merz - pionir Katoličke Akcije u Hrvatskoj.

31. I. 2002. g.

POSLJEDNJA IZJAVA KARDINALA KUHARIĆA O IVANU MERZU

Ivan Merz - suvremena poruka današnjim generacijama

Postulatura Ivana Merza uputila je kardinalu Kuhariću u siječnju 2002. dvije posljednje objavljene knjige Ivana Merza «Misli» i «Ljubav i čistoća». Kardinal je odgovorio postulatoru o. B. Nagyu 31. siječnja 2002. Bilo je to četrdeset dana prije njegove smrti (11. III. 2002.). Donosimo Kardinalovo pismo u cijelosti. Iz njega se još jednom vidi što je Kardinal sve do pred svoju smrt mislio o sluzi Božjem Ivanu Merzu i o potrebi njegove beatifikacije.

Poštovani oče Božidare!

Potvrđujem Vam primitak knjiga: «Misli» Sluge Božjega Ivana Merza i «Ljubav i čistoća». Iskreno Vam za taj dar i

pažnju zahvaljujem. Knjige mogu dobro poslužiti i današnjim odgojiteljima mlađih i mlađima da se nadahnju na svjetlost primjera, iskustvima i mislima Sluge Božjega. On je svojim obraćenjem i životom suvremena poruka današnjim generacijama i mlađim intelektualcima da je Vjera svjetlo Kristovo koje obasjava svakoga čovjeka (usp. Iv, 1,10). Vjera čini čovjeka slobodnim u Isusu Kristu, da ostaje čiste savjesti i u opakom vremenu.

Njegova beatifikacija bila bi svjedočanstvo današnjim mlađima da u njemu vide primjer kako se u svijetu živi po Duhu, a ne po tijelu. Biti u svijetu, a ne biti od svijeta, to je Isusova poruka koja uvijek vrijedi za njegove učenike.

Kako stoji stvar s beatifikacijom? Možda je poteškoća u potrebi čudesnog ozdravljenja po njegovu zagovoru jer on nije bio mučenik? Dugogodišnji djelatnik u Kongregaciji za proglašenje svetih mons. Veraja napisao je odličan životopis Sluge Božjega baš u vidu beatifikacije, pa ne bi li on mogao stvar požuriti ako nema nikakvih kanonskih zapreka? Možda bi bilo dobro da HBK uputi obrazloženu molbu Sv. Ocu, stavljajući baš naglasak na suvremenost primjera Sluge Božjega Ivana Merza? Dakako, molitva je prvi uvjet uspjeha.

Želim Vam svako dobro uz iskreni pozdrav i blagoslov

Zagreb, 31. I. 2002.

+Franjo Kard. Kuharić,
zagrebački nadbiskup u miru

MISLI IVANA MERZA

Iz bogate duhovne baštine Ivana Merza donosimo ovdje izbor nekih njegovih najljepših misli. Navodi izvora odakle su misli uzete čitatelj može naći u knjižici odabranih tekstova Ivana Merza »Plamen za visinama«, FTI, 1999.

Ima li čovjek ovdje pravo na sreću? Zar nije ovaj svijet - svijet rada i muke, i kako se čovjek pokaže u tom radu, dobiva na-gradu na drugom svijetu, koji je vječan.

U ovome leži filozofija sreće: valja postaviti težište svih naših želja u onaj svijet.

Život nije uživanje, nego žrtva.

Bože, plamenom svoga milosrđa spali parazite grijeha u mojoj duši pa da dobar i svet stupim u Te.

Majko moja dobra, Najveća, molim Te, napuni moju dušu lijepim osjećajima i plemenitim mislima, uvijek mi označi pravi put, pa makar mi i bilo teško slijediti ga.

Bože pomozi, daj mi milost da postanem bezuvjetni gospodar tijela. Bolje je umrijeti, negoli biti mekušac, igra strasti.

Krist je svrha i cilj našim vječnim željama.

Što više upoznajem katolicizam, to više vidim da je neiscrpljiviji.

Okreni se od katolicizma, sve je oko tebe mračno i ružno.

Znam i osjećam da je katolicizam jedina prava vjera... O drugima nisam nikada ni mislio da bi bile bolje od katoličke.

Život na sveučilištu u Beču, onda rat, studij i napokon Lurd potpuno su me uvjerili u istinitost katoličke vjere.

Cijeli se moj život kreće oko Krista Gospodina.

Katolička je vjera moje životno zvanje i mora to biti svakom čovjeku bez iznimke.

Valja sav svijet zaboraviti i sve sile koncentrirati u radu za Isusa.

Obavio sam devetu sv. Pričest na slavu Presv. Srca Isusova i vjerujem da će gledati dubine Presvetog Trojstva.

Srce Isusovo, Tebi posvećujem svoj život: ako je na Tvoju slavu da trpim i tako dođem k Tebi, neka bude Tvoja volja.

U Crkvi vidim jasnu sliku preljenjenog Spasitelja i Boga Isusa sa svim njegovim savršenstvima.

Najveća stvar, koja postoji na svijetu jest sv. Crkva; najveća stvar u Crkvi jest Misa, a u Misi pretvorba.

Crkva je velebni odraz samog neizmjernog Krista.

Konačna svrha ljudi jest doći u Kraljevstvo Kristovo u koje dolaze jedino po Crkvi.

U Svetom Ocu Papi pod prilikama čovjeka vidim Boga soga i Gospoda svog.

Papa je vidljivi i živi Krist na zemlji.

Jedna je od bitnih karakteristika svakog rimskog katolika da ljubi svetog Oca Papu i da sve svoje misli i djela ravna prema njegovim odredbama i željama.

Rimski je Papa vidljivi Krist među ljudima, zaručnik sveopće Crkve.

Ljubav i odanost prema Papi jest od najveće i bitne važnosti za život svakog vjernika, za sav društveni život, za život u obitelji i školi, za tisak i umjetnost, za gospodarski i politički i međunarodni život.

Papa mora biti predmet našeg posebnog štovanja i naše ljubavi, dio života naše duše.

Kada vam bude u životu teško i kada vas snađu nevolje, uzmite Gospinu krunicu i ona će vas utješiti i dati vam snage da sve mirno snosite s potpunim predanjem u Volju Božju.

Liturgija je pedagogija u pravom smislu riječi, jer pomoću nje vjernik u svojoj duši proživljava sve faze vječnog Kristova života.

Poniznost, molitva, duhovno štivo i vježba volje u dobru četiri su prepostavke bez kojih je svaki nutarnji život isključen.

Svrha svih ljudi jest njihovo posvećenje; svrha im je da postanu slični utjelovljenoj Riječi - našemu Spasitelju Isusu Kristu.

U meni je plamen za beskrajnim visinama, žar za nepomućenim grljenjem Sina i Oca i Duha.

Poniznost, molitva, duhovno štivo, vježba volje u dobru, isповijed, pričest - sve su ovo samo pomoćna sredstva koja napokon dovode do jednog cilja: uesti Boga u našu dušu. Tek tada će biti ispunjena ona neizmjerna praznina koja je u našoj duši i koju može ispuniti samo neizmjerni Bog.

Tko je bolja učiteljica duhovnog života od sv. Crkve, koja osim svog dvjetisućgodišnjeg iskustva djeluje pod utjecajem samog Duha Svetoga!

Evangelje je uistinu čarobna knjiga, jer kolikogod ga puta čitali, uvijek nam se čini da čitamo novu knjigu.

Borba za savršenošću, askeza, mora biti naš svagdanji kruh. Ona nam otvara nutarnje vidike, stvara od nas nesebične ljude, podržava u nama borbu sa zlim i daje nam snage da ne pođlegnemo.

Pričest je izvor života.

Ne zaboravimo na Kristovu neizmjernu ljubav i posvetimo veću pažnju maloj bijeloj Hostijici, koja osamljena na nas čeka u studenim crkvicama.

U sv. Pričesti gdje se vaše tijelo i vaša duša ujedinjuje sa sasvim Božanstvom, treba biti vrhunac vašega života;

Sjedinjujući se s Kristom u sv. Pričest već se na zemlji ispunjava vaša zadnja svrha i postajete dionicima same biti Božje.

Euharistija je naša prva radost na zemlji; po njoj već postajemo dionicima buduće nebeske slave.

Želimo li dakle postati nosioci velike katoličke misli, tada moraju sve naše katoličke organizacije neprestano naglašavati da je duboki i intenzivni religiozni život jedini preduvjet da se odgoje veliki pojedinci, koji će svojim životom realizirati svoje velike ideje.

Sva ljudska djelatnost mora biti radi ljubavi, radi apostolata; radi toga da se širi Kraljevstvo Božje među ljudima.

U radu mora biti prvi kriterij spas duša, dobro sv. Crkve i to onako kako si to dobro zamišlja Sv. Stolica.

Katolicizam se neće širiti u nas ako ne bude bilo Radnika, Molitelja i Patnika. To je jedan zakon u širenju Kraljevstva Božjega na zemlji.

Dan što ga čovjek posveti drugome nije nipošto gubitak već dobitak. Dani u kojima ne učinimo ništa za druge, već samo za se, to su izgubljeni dani.

Trpljenjem čovjek može više učiniti za proširenje Kraljevstva Isusova, negoli velikim radom, učenim raspravama, sjajnim govorima i člancima.

Život mi je bio Krist, a smrt dobitak. Očekujem milosrđe Gospodinovo i vječno posjedovanje Presv. Srca Isusova.

BIBLIOGRAFIJA

Knjige Ivana Merza

1. Ivan MERZ: *Put k suncu*. Odabrani spisi. - Zagreb, Postulatura Ivana Merza, 1978., 179 str.
2. Ivan MERZ: *Put k suncu*. Odabrani tekstovi Ivana Merza. - Zagreb, Filozofsko teološki institut FTI i Postulatura za beatifikaciju I. Merza, 1993. - Drugo nadopunjeno izdanje, 232 str.
3. Ivan MERZ: *Utjecaj liturgije na francuske književnike*. (na francuskom). Doktorska disertacija Ivana Merza. 1. svezak Sabranih djela. Izdavač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Postulatura za beatifikaciju Ivana Merza, 1996.g. 303 str.
4. Ivan MERZ: *Plamen za visinama*, Zagreb, FTI, 1999. 128 str.
5. Ivan MERZ: *Misli*, Zagreb, Postulatura I.Merza, 2001., 64 str.
6. Ivan MERZ: *Ljubav i čistoća*, Zagreb, FTI i Postulatura I.Merza, 2002., 260 str.

Cjelovita Bibliografija brojnih članaka, studija i brošura koje je Ivan Merz objavio u raznim časopisima nalazi se u oba izdanja knjige Ivana Merza «Put k suncu» kao i na internet stranici Ivana Merza: www.ffdi.hr/ivan-merz

Biografije i studije o Ivanu Merzu

1. Dragutin KNIEWALD: *Ivan Merz - život i djelovanje*. Zagreb 1932., 254 str.
2. Skupina autora: *Božji čovjek Hrvatske - Dr.Ivan Merz*. Zbirka eseja i članaka. Zagreb 1938., 80 str.
3. Josip VRBANEK: *Vitez Kristov Ivan Merz*, Zagreb 1943., 254 str.
4. Božidar NAGY: *Borac s bijelih planina - Ivan Merz*. Zagreb, Filozofsko-Teološki Institut, 1971. 372 str.
5. Božidar NAGY, DI: *Prijatelj mladih - Ivan Merz*, Zagreb 1974., 132 str.
6. Marin ŠKARICA: *Ivan Merz - iniziatore del movimento liturgico in Croazia* (Ivan Merz, začetnik liturgijskog pokreta u Hrvatskoj), Rim 1975., 511 str.; doktorska disertacija na talijanskom jeziku. Objavljen izvadak.

7. Božidar NAGY: *Ivan Merz - uomo di fede ed educatore alla fede* (Ivan Merz - čovjek vjere i odgojitelj za vjeru), Rim 1977., 354 str.; doktorska disertacija na talijanskom jeziku. Objavljen izvadak.
8. *Pojava iznačenje dr. Ivana Merza u Crkvi u Hrvatskoj*. Zbornik radova sa Simpozija održanog 1978.g. prigodom 50. obljetnice smrti Ivana Merza. Zagreb 1979., 130 str.
9. Božidar NAGY: *Tko je Ivan Merz?* Kratak prikaz života i djelovanja Ivana Merza. Zagreb 1980., 88 str.
10. Dragutin KNIEWALD: *Sluga Božji dr. Ivan Merz* (drugo izdanje), Zagreb 1988., 318 str.
11. Dušan ŽANKO: *Svetlo na gori - Dr. Ivan Merz*. Zagreb 1990., 75 str.
12. Karoly KNIEWALD: *A lelek tuzharcosa - Dr. Ivan Merz elete*. Szalesi Muvek 1940., 193 str. Prijevod biografije Ivana Merza na mađarskom jeziku.
13. Božidar NAGY: *Ivan Merz, istaknuti laik u svjedočenju Evandjela*. - Zagreb, Izd. Postulatura za beatifikaciju Ivana Merza. 1. izdanje 1995., 2. izdanje 1996., 56 str.
14. *Simpozij o Ivanu Merzu 1996. g.* - Radovi objavljeni u časopisu "Obnovljeni Život", br. 3/4 1997.
15. Fabijan VERAJA: *Ivan Merz, Pioniere dell' Azione Cattolica in Croazia*. (Ivan Merz, pionir Katoličke Akcije u Hrvatskoj). Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis. - Roma, Libreria Editrice Vaticana, 1998., 1104 str.
16. Skupina autora: *Ivan Merz – un laic d'avant-garde* (Ivan Merz – avangardni laik). Cijeli broj 385, svibanj 2001. francuskog časopisa «Christ source de vie» posvećen Ivanu Merzu. Na 30 stranica prikazan njegov život i djelovanje na francuskom jeziku.

Sve o Ivanu Merzu na Internetu

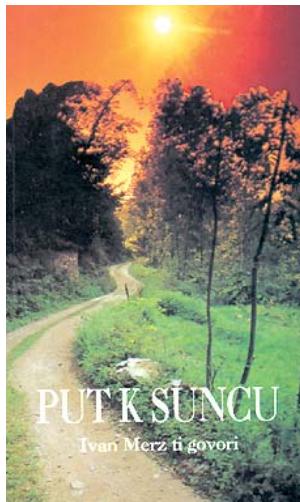
Od 1998. godine Ivan Merz ima svoju web stranicu na Internetu. U raznim podstranicama nalazi se sve najvažnije o njegovu životu i djelima: njegova sabrana, objavljena i neobjavljena djela, izjave i svjedočanstva suvremenika, što su rekli Papa, kardinali i biskupi o Merzu, pjesme i recitali, velika galerija slika itd.

Adresa je: www.ffdi.hr/ivan-merz

E-mail postulature: postulatura.merz@ffdi.hr

KNJIGE

za upoznavanje života, duhovnosti i poruke
časnog služe Božjega Ivana Merza

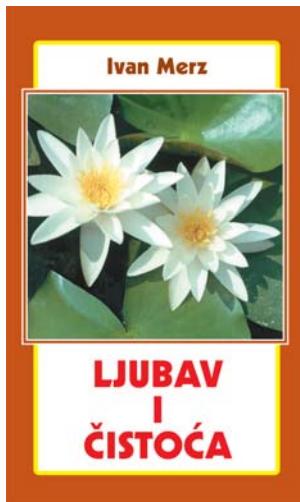

Ivan Merz
PUT K SUNCU

Zagreb, FTI, 1993.,
232 str. Opširani izbor
tekstova iz bogate
duhovne baštine
Ivana Merza

Ivan Merz
MISLI

Zagreb, Postulatura
Ivana Merza,
2001., 64 str.
Najljepše izreke i misli
Ivana Merza

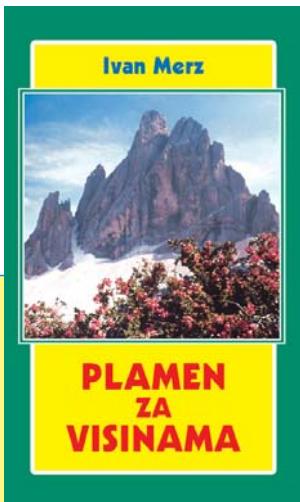

Ivan Merz
LJUBAV I ČISTOĆA

Tekstovi Ivana Merza
o ljubavi, braku, ženi,
čistoći i božanskoj
ljubavi. Zagreb, FTI,
2002., 260 str.

Ivan Merz
PLAMEN ZA VISINAMA

Zagreb, FTI, 1999.,
128 str. Knjiga
prikazuje uspon Ivana
Merza prema svetosti.

Naručuju se na adresi:

POSTULATURA IVANA MERZA • 10000 Zagreb, Vlaška 93.
E-mail: postulatura.merz@ffdi.hr • www.ffdi.hr/ivan-merz

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ O IVANU MERZU

»Merz je svjетao primjer današnjim intelektualcima i mladima. U njemu je živjela svetost Crkve.« (25. XI. 1978.)

»Ivan Merz blješti u nizu velikih, vjernih sinova i kćeri naše Crkve kao jedan blještavi vrhunac... On ima mnogo toga reći danas našim mladima...« (26. XI. 1978.)

»Merz je remek-djelo Duha Svetoga.« (15. XII. 1979.)

»Ivan Merz je čudo milosti Božje.« (10. V. 1982.)

»Merz je apostol liturgijske obnove prije Drugog vatikanskog sabora.« (14. IX. 1996.),

»Ivan Merz je primjer mladima u otkrivanju Boga.« (23. IX. 1998.)

»Merz je svojim obraćenjem i životom suvremena poruka današnjim generacijama i mladim intelektualcima da je vjera svjetlo Kristovo koje obasjava svakoga čovjeka.« (Iz posljednje izjave kardinala Franje Kuharića o Ivanu Merzu, 31.I.2002.)